

Vzdrževanje v letu 1968

V zadnjem Železarju smo govorili o naši preizkušnji v letošnjem letu, zlasti za proizvodne delovne enote. Za dobro obratovanje ni vzdrževanje nič manj važno, saj zaposluje vzdrževanje čez 1200 zaposlenih in znaša vrednost dela nad 70 milijonov novih dinarjev letno. Vpliv na proizvodnjo pa je še večji, saj pripravljenost naprav močno vpliva na proizvodnjo.

Da bi vzdrževanje strokovno in organizacijsko ojačali, smo pred enim letom izvršili reorganizacijo vzdrževanja. Čeprav nismo nekaterih služb organizirali, kot je to tehnični biro in materialna služba, se že kažejo dobre in slabe strani nove organizacije. Jasno, da prvo leto ne more tako velika organizacija že pokazati rezultatov, zato je potrebno, da v letošnjem letu uvrstimo celotno organizacijsko obliko in jo izpopolnimo. Ni pa zadosti, da uredimo samo centralne službe in vodstveno shemo, temveč mora organizacija funkcionirati do vzdrževalca na delovnem stroju.

Za dobro vzdrževanje je potrebna tudi večja pozornost proizvajalcev, ker so okvare prevelike in gotovo bi se stroški vzdrževanja zmanjšali do 20 %, če bi proizvajalci bolj pazili na stroje. Res je tudi, da je konstrukcija posameznih naprav neustrezna in bi morali vzdrževalci take primere popravljati.

Ce pogledamo posamezna dela v vzdrževanju, potem ugotovimo, da so nekatera popravila, zlasti ona, kjer so centralne službe zelo dobro zaživele, odlično opravljena, druga pa manj.

Tako na primer popravilo plavža, dasiravno je pričelo nenadoma, so bila dela zelo dobro organizirana. Delo je bilo izvršeno pred rokom in zelo kvalitetno. Popravilo pržnih peč na plavžih pa že ni bilo izvršeno tako. Tudi redno vzdrževanje na plavžih, zlasti na pripravi vložka ni izvršeno tako, da bi bila proizvodnja s tem zadovoljna. Poseben problem so električni motorji, ki se prepočasno popravljajo. Kontrola nadzornih organov za ta dela ne funkcionira.

V martinarni smo imeli več zakasnitev večjih popravil, ker posamezna dela niso bila pravočasno izvršena.

V valjarnah so bila popravila posameznih mehanizacij prepočasna in ne dosti učinkovita. Tudi tu so popravila električnih motorjev poseben problem.

Vzdrževanje žerjavov, čeprav je bilo v to vložnega mnogo truda, še ni prišlo na ustrezen nivo. Posamezna popravila se tudi vlečejo, kot npr. žerjav v pocinčevalnici žice.

Poseben problem je tudi sodelovanje med posameznimi vzdrževalci iz raznih DE, to je strojne, elektro, gradbene in RTA. Na nivoju proizvodnih delovnih enot to sodelovanje le redko funkcionira in je potrebnih več korektur, da bi prišli do takega sodelovanja.

Osnovna naloga vzdrževanja v letu 1968 bo, da se vse pomanjkljivosti, ki so se v lanskem letu pojavile, popravijo. Zlasti se mora popraviti redno vzdrževanje in popravila manjših okvar. Prepričan sem, da smo sposobni celotno vzdrževanje dvigniti na višino, kot je potrebno za pravilno delo proizvodnje. Vsa dela, tudi drobna, morajo biti organizirana tako, kot je bilo npr. popravilo plavža, to se pravi, da vsakdo ve za svoje dolžnosti in tudi koliko časa ima na razpolago, da opravi svoj del posla.

Ni pa samo vodstveni kader dolžan, da zagotovi organizacijo izvršitve naloge, pravilno bi bilo, da tudi samoupravni organi delovne enote stopijo v odločno borbo za izvršitev nalog, ki jih bodo vodstveni kadri pripravili.

B. Homovec

22. seja DS

Potrjena je nova ocenitev delovnih mest

Prejšnji petek, 19. januarja 1968 je bila 22. seja delavskega sveta Železarne. Na tej seji so obravnavali poročilo delovne grupe za kategorizacijo delovnih mest v Železarni in predlog popravkov formiranja osebnih dohodkov. Poleg teh dveh osnovnih vprašanj so obravnavali še poročilo direktorja Železarne o izvrševanju sklepov prejšnje seje delavskega sveta, poročilo upravnega odbora o svojem delu med 21. in 22. sejo delavskega sveta in poročila komisij.

Poročilo delovne grupe za kategorizacijo delovnih mest so sprejeli in ugotovili, da je kategorizacija delovnih mest opravljena skladno s sprejetimi principi, zakar so skupi izrekli vse priznanje. Na podlagi stališč komisije za organizacijo dela, produktivnost in nagrajevanje, na podlagi predlogov in pripomb upravnega odbora ter na podlagi razprave so k predloženi kategorizaciji sprejeli naslednje sklepe:

1. Delavski svet Železarne potrjuje izvedeno kategorizacijo delovnih mest in s tem tudi obračunske postavke po lestvici, ki jo je sestavila delovna grupa. Obračunske postavke bodo veljale kot osnova za obračun od 1. februarja 1968 dalje.

2. Rangiranje vodilnih delovnih mest, ki pri tej kategorizaciji niso bila zajeta, bo izvedel in zanje določil obračunske osnove upravni odbor.

3. Spremembe izvedene kategorizacije bodo izvajali po rednem postopku in na način kakor ga je predlagala grupa

v svojem poročilu. Vodstvo sektorja za ekonomiko so zadolžili, da obvesti delovne enote o postopku izvajanja sprememb in nadaljnjo izpopolnjevanje kategorizacije.

4. Delavski svet Železarne je pooblastil upravni odbor, da v roku petnajstih dni, na

predlog direktorja inž. Hafnerja, imenuje strokovno komisijo, kot stalni organ za obravnavanje predloženih sprememb v kategorizaciji s pravico končnega sklepanja. Predložene spremembe, na sedanjo kategorizacijo mora strokovna komisija rešiti najdalj v dveh mesecih.

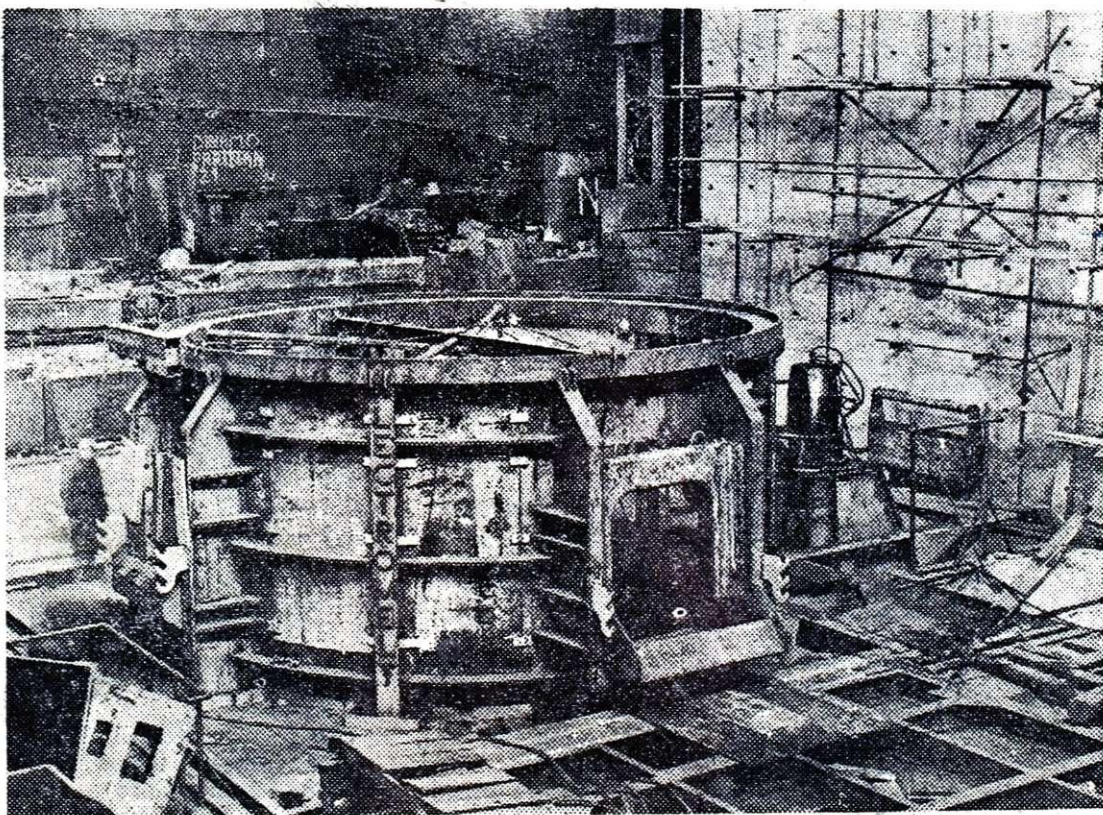
5. V enem mesecu morata sektor za ekonomiko in kadrovski sektor predložiti osnutek pravilnika, ki bo enotno urejeval sistem izvajanja odobitkov obračunskih postavk, (nadali. na 2. strani)

Obvestilo

VSEM SODELAVCEM IZ SR BOSNE IN HERCEGOVINE

Jutri, v soboto, 27. t. m., bo ob 16. uri v dvorani gledališča Tone Čufar razgovor predstavnikov družbeno političnih organizacij iz SR BiH oziroma občine Bosanska Gradiška s svojimi rojaki, ki so začasno ali stalno zaposleni na Jesenicah. Pred tem bodo imeli razgovor še s predstavniki občinskih in tovarniških družbeno političnih organizacij. Namen tega prvega, nadvse koristnega srečanja je predvsem v tem, da predstavniki iz SR BiH navežejo tesnejše stike s svojimi rojaki na Jesenicah in jih informirajo o družbeno gospodarskih problemih in nalogah matične domovine. Razen tega pa bo to srečanje tudi pomemben prispevek k tesnejšim medobčinskim in medrepubliškimi odnosom.

Prepričani smo, da se bodo tega prvega večjega srečanja udeležili vsi naši sodelavci iz SR BiH.

Izgradnja nove električne peči LECTROMELT

Potrijena je nova ocenitev delovnih mest

(nadalj. s 1. strani)

če delavec na delovnem mestu ne bi imel vseh zahtevanih pogojev in osnutek pravilnika o dodatkih na staž v isti obračunski kategoriji.

S predloženo korekturo formiranja osebnih dohodkov, ki jo je delavskemu svetu Železarn obrazil vodja oddelka za nagrajevanje, so se strinjali in jo v načelu potrdili. Na predlog komisije za organizacijo dela in nagrajevanje pa so k temu predlogu sprejeli še naslednje sklepe:

1. Iz popravkov cenikov ali drugih osnov za formiranje osebnih dohodkov je treba v tej fazi reševanja izločiti vse tiste delovne enote, ki s svojimi predvidenimi osebnimi dohodki za 1968. leto odstopajo od osebnih dohodkov, ki jih ob startu priznava kategorizacija, ne več ali manj kot za 3%.

2. Vsem ostalim delovnim enotam je treba cenike popraviti za polovično vrednost izkazanega procenta. Potrdili so tudi okvirne vrednosti popravkov za posamezno delovno enoto bodisi navzgor ali navzdol.

Sklenili so, da je za valjarne profile treba izdelati nov cenik, v katerem je treba upoštevati priznani osebni dohodek po kategorizaciji, predvideno količino proizvodnje ter število ur. Takšen cenik mora sektor za ekonomiko predložiti delavskemu svetu Železarn v potrditev v februarju, januarski osebni dohodek je treba izplačati kot akontacijo, ki se bo obračunala po potrditvi cenika.

Tudi za delovno enoto jeklovlek, ki sicer izkazuje 1,62 odstotkov osebnega dohodka več, kot ga priznava kategorizacija, je treba izdelati nov cenik na osnovi predvidenih planiranih porabe (proizvodnja, ure). Do potrditve novega cenika pa bo enota formirala osebne dohodke po sedanjih merilih.

3. Sektor za ekonomiko mora v februarju izdelati prečiščene cenike in pri tem upoštevati okvirne popravljene vrednosti ter pripombe glede na upoštevanje staleža. Pri izdelavi prečiščenih cenikov morajo sodelovati vodstva prizadetih delovnih enot.

Formiranje osebnih dohodkov po tako izdelanih cenikih bo veljalo od 1. februarja dalje s tem, da je za januar treba napraviti tudi vzporedni primerjalni obračun na osnovi izvedene kategorizacije in okvirnih vrednosti popravkov cenikov.

Vzporedno z izvedeno kategorizacijo in predloženimi popravki cenikov je grupa za kategorizacijo napravila revizijo normativna delovne sile v Železarni. Delavski svet je izvršeno revizijo normativna potrdil in v celoti sprejel tudi ugotovitve in pripombe delovne grupe k tej reviziji. Posebej so naročili, da je treba urejanje normativna reševati sistematično na osnovi študija dela tako, da že v letu 1968 pristopimo k načrt-

nemu preverjanju upravičenosti sedanjega normativna. Strojarna služba, ki po to delo opravlja, mora izbrati primerne metode dela.

Strinjali so se s predlogom komisije za organizacijo dela, produktivnost in nagrajevanje, da je treba proti odgovornim, ki niso postopali v cilju uspešne revizije, izvajati sankcije, ki jih predvideva osvojeni program dela.

Normativ delovne sile za leto 1968, bo veljal od 1. januarja dalje in zajema skupaj z gostinsko enoto ŽELEZAR 7.068 delavcev. Vse spremembe in dopolnitve normativna bo možno izvajati le po odobritvi delavskega sveta Železarn po redni poti obravnave, sektor za ekonomiko pa mora obnoviti navodila za izvajanje postopka in z njimi seznaniti delovne enote.

Na podlagi poročila o delu upravnega odbora je delavski svet na tej seji imenoval predsednika in dva člana v razpisno komisijo za delovno mesto direktorja Železarn. Po zakonu o spremembi temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah moramo izvesti reelekcijo direktorja Železarn do konca junija letos. V razpisno komisijo bo enega člana imenovala Skupščina občine Jesenice, dva člana pa izvršni svet Skupščine SRS.

Sprejeli so tudi odpoved delovnega razmerja direktorja finančno računovodskega sektorja tov. Stanka RAVNIKA, zaradi upokojitve. Sklenili so, da do integracije slovenskih železarn tega delovnega mesta ne bodo razpisali, finančnega direktorja pa bo

nadomestil glavni knjigovodja.

Na predlog komisije za gospodarstvo in osnovna sredstva so odobrili raziskovalna dela izven Železarn po programu, ki ga je izdelal raziskovalni oddelk in za takšna dela, za katera nimamo možnosti v Železarni, da bi jih lahko izvedli. Delavskemu svetu gostinske enote ŽELEZAR so dovolili, da samostojno sklepa o odpisu osnovnih sredstev do višine 1.000 N din. Dovolili so tudi tri bonifikacije za reklamacije inozemskih kupcev ter podaljšali rok za izdelavo zaključnega računa do 29. februarja 1968.

V nadaljevanju seje so obravnavali še predlog o organizaciji tehniške službe vzdrževanja in potrdili predloženo strukturo te službe, ki obsega:

pripravo dela, operativno investicijskega vzdrževanja, vzdrževanje industrijskih peči in tehniški inšpektorat.

Tehniška služba vzdrževanja bo imela 20 delovnih mest z 21 delavci. Višine obračunskih postavk pa bo skladno s kategorizacijo določila strokovna komisija.

Potrdili so in sprejeli predlog poslovnika za delo delavskega sveta Železarn, z vsemi pripombami in dopolnitvami, ki jih je predlagala komisija za spremljanje statuta. Sklenili so, da je treba takoj pripraviti poslovnik za delo posameznih komisij delavskega sveta Železarn in primeren poslovnik za delo samoupravnih organov po delovnih enotah.

Označevanje viličarjev

V Železarni imamo sedaj že precej viličarjev, ki vozijo po cestah med obrati pa ne vemo kateremu obratu pripadajo. Pa tudi v obratih viličarji niso točno označeni in tako se zgodi, da se ne ve kateri viličar opravlja delo, kateri je v popravilu ali pa kje drugje. Označbe, ki jih predlagamo nam bi tudi pripomogle, da bi imeli večjo

Transportna služba
Želbljarna
Šamotarna
Elektrodni oddelk
Martinarna
Električna peč
Uprava osnovnih sredstev
Predelovalni obrati

Oznaka naj bi bila na obeh straneh teleskopa, ker je to mesto, ki je dobro vidno in ni občutljivo za razne poškodbe. Ker pa je stranica teleskopa ozka in dolga bi bila označba napisana tako, da bi številko napisali pod črke. To pa zato, da bi bila označba dobro vidna, kar je še posebno važno pri manj-

kontrolo nad vozniki, nad njihovo vožnjo in nad vzdrževanjem vozila.

Označba naj bi bila sestavljena iz dveh velikih črk, ki sta značilni za ime obrata oziroma delovne enote in številke, ki bi označevala zaporedno številko viličarja.

Obrati oziroma delovne enote naj bi imele naslednje oznake:

TS 1 — TS 10
ZE 1 — ZE 3
SA 1 — SA 2
EO 1 — EO 2
MA 1
EP 1
OS 1 — OS 2
PO 1 — PO 5

ših viličarjih. Barva oznak in velikost črk se določi glede na barvo viličarja in velikost vozila. Pri barvi je potrebno paziti, da bo barva oznak prišla do izraza.

(Na primer: rumeni viličar — črna oznaka, temno rdeč viličar — bela oznaka)

Dobro bi tudi bilo, da bi bila na viličarju označena

Racionalizatorstvo z drugega zornega kota

V prvi številki Železarnja, z dne 5. januarja t. l., je bil objavljen članek, ki nam je prikazal, kakšna je bila v lanskem letu aktivnost na področju novatorstva in racionalizacije v naši Železarni. Ta aktivnost je bila ocenjena s številom novatorskih in racionalizatorskih predlogov, ki jih je komisija v lanskem letu priznala. Teh je bilo 41.

Sodeč po tej oceni bi lahko nepoučeni opazovalec prišel do zaključka, da kolektiv Železarn v lanskem letu zelo malo truda za napredek in racionalizacijo tehnologije, tehnike, proizvodnih naprav in organizacije dela. Prav ta ugotovitev me je navedla na to, da v kratkem sestavku osvežim sicer znana dejstva, ki prikazujejo dejansko skrb in trud kolektiva za napredek Železarn.

Sicer pa naj govorijo dejstva:

1. V okviru obrata plavž je bila v lanskem letu uspešno izvršena racionalizacija rudnega dvora. Odpravljeno je bilo ročno razkladanje in nakladanje. V kamnolomu so racionalizirali pridobivanje kamna. V ostalih oddelkih obrata so izvršili več drugih racionalizacij. Vsi ti ukrepi so omogočili, da je kolektiv plavžev v okviru istega normativna uvedel 42-urni delovni teden.

2. Valjarna debele pločevine je s predelavo ogrevalnih agregatov odpravila ozko grlo. Rekonstruirali so žarilno peč v adjustaži. Odpravili so kurjenje z generatorskim plinom in uvedli kurjenje z mazutom oziroma z butanom. V adjustaži so analitiki dela opravili vrsto analiz dela.

3. Valjarne profilev so pri ogrevalnih pečeh opustile kurjenje z generatorskim plinom in prešle na mazut.

tudi nosilnost. Za to bi bilo prikladno mesto ob pokrovu motorja na obeh straneh. Označba naj bi bila v tonah in sicer 1t, 1,5t, 2t, 3,5t, 5t. Tako bi lahko vsak videl dopustno maksimalno obremenitev.

Transportna služba
vzdrževanje

Misli

To, čemur so vzdeli ljudje ime prijateljstvo, je le združba, vzajemno barantanje s koristmi in izmenjava uslužnosti; skratka, kupčija, kjer se samoljubnosti vedno ponuja dober zaslužek.

* * *

Sramotnejše je, če svojim prijateljem ne zaupaš, kakor če te prevarijo.

* * *

Večkrat si dopovedujemo, da ljubimo osebe, ki so močnejše od nas, vendar pa iščemo njih prijateljstvo zgolj iz koristiljublja. Ne iščemo ga zato, da bi jim izkazovali dobroto, temveč zato, da bi jih prejeli.

4. Valjarna žice je rekonstruirana, preselila se je na Belo. Naprave so sedaj v pozidnem obratovanju. S to racionalizacijo so zmogljivosti obrata povečane za enkrat, medtem ko bo število zaposlenih pod polovico starega stanja.

5. V žičarni so še z dodatnimi novimi stroji zamenjali del starih strojev, kjer je bilo težko fizično delo.

6. Elektrodni obrat je del svojih naprav preselil v prostore bivše čvarne in opremil rezalnice z dodatnimi stroji. Zmogljivosti obrata so s tem povečane.

7. Na področju napredka tehnologije so bili doseženi vidni uspehi. Le-ti so bili podani v poročilu, ki ga je podal dr. inž. Gabrovšek, šef RO, na seji delavskega sveta Železarn.

8. Oddelek za študij dela je v lanskem letu opravil obsežno delo po obratih. Te študije so služile obratom kot izhodišče pri oblikovanju dela in pri izpolnjevanju metod dela.

Prepričan sem, da ni obrata oziroma oddelka v Železarni, kjer ne bi mogel najti primera resnično izvršenih racionalizacij dela. Vendar moj namen ni bil navesti vseh primerov, temveč le z nekaterimi, ki so splošno znani, pokazati, da je resnični obseg izvršenih racionalizacij v preteklem letu mnogo širši, kot ga lahko prikažejo podatki o 41 odobrenih predlogih. Ob tem ugotavljam, da je veliko število članov kolektiva s svojimi idejami, predlogi, rešitvami prispevalo k realizaciji navedenih racionalizacij. Vzrokov, zakaj ni več izvršenih racionalizacij našlo pot tudi na komisijo, kjer naj bi njeni avtorji dobili tudi formalno priznanje, je lahko več. V tem sestavku ne bom razpravljal o teh vzrokih, ker moj namen je bil predvsem pokazati, da naš kolektiv dejansko v lanskem letu uspešno opravlja racionalizacijo. Da je to res, lahko vsakdo ugotovi že z bežnim pogledom po Železarni. Njena podoba se spreminja. Železarna postaja sodobna po tehnologiji in opremljenosti. Mislim, da je kolektiv lahko ponosen na te svoje uspehe in da je prav, da o njih govori. Naša dolžnost je, da seznanimo tudi ljudi izven Jesenic, po Sloveniji in Jugoslaviji, o teh naših uspehih. Prepričan sem, da nihče ne bi imel koristi, če bi si ljudje izven Jesenic ustvarili napačno sliko o našem kolektivu oziroma napačno ugotovitev, da premalo skrbimo za lastni razvoj.

Kategorizacija delovnih mest v Železarni

DS Železarne je na seji 19. januarja 1968 sprejel novo ocenitev delovnih mest po sistemu kategorizacije delovnih mest. Delovna grupa, ki je bila zadolžena, da izdela kategorizacijo delovnih mest, je pri delu dosledno upoštevala izhodiščne elemente sistema nagrajevanja, katere je določil UO na seji 28. septembra 1967. Ti elementi so:

1. Izvede se sistem kategorizacije del. mest z 20 kategorijami.

2. Razpon obračunskih postavk med najnižjo kategorijo in najvišjo kategorijo se postavi v razmerju 1 : 3.

3. Kategorizacija zajema vsa delovna mesta od nekvalificiranega delovnega mesta v obratu do obratovodje, oziroma do vodje služb. Izven kategorizacije ostanejo vodilna delovna mesta, za katere določa rang UO.

4. S spremembo obračunskih postavk se izvrši določen preliv sredstev gibljivega dela na obračunske postavke.

5. Pri določitvi obračunskih postavk pri posamezni kategoriji delovnih mest se mora zagotoviti normalno progresivno rast, ki bo stimulaturna.

Delovna grupa je pri svojem delu najprej izbrala reprezentante delovnih mest za posamezne kategorije in izdelala opise zahtev. Pri razvrščanju delovnih mest v posamezne kategorije se je grupa posluževala zahtev posamezne kategorije. Te zahteve so: potrebna strokovnost, potrebne delovne izkušnje, stopnja odgovornosti, težavnosti delovnega mesta in vplivi delovnega okolja. Grupa se je posluževala tudi opisov delovnih mest, sumarnih točk analitične ocene in rang list delovnih mest v DE.

Osnovna naloga delovne grupe je bila usklajevanje kategorizacije delovnih mest med DE. Za usklajevanje kategorizacije delovnih mest v DE pa se je grupa posluževala razvrstitve delovnih mest v DE, katero so izdelala vodstva DE.

Po prvi razvrstitvi delovnih mest v posamezne kategorije je strojni odd. IBM izdelal pregled del. mest po kategorijah za vso Železarno, po kategorijah za posamezno DE in po posameznih poklicih na osnovi nomenklature poklicev. Delovna grupa je razvrstitev delovnih mest po posameznih kategorijah ponovno pregledala, izvedla potrebne popravke in s tako prediščeno razvrstitvijo delovnih mest po kategorijah so posamezni člani delovne grupe izvedli konzultacije z vodstvi DE. Dobljene pripombe od vodstev DE na kategorizacijo je grupa obravnavala in v skladu z izhodišnimi kriteriji je posamezne pripombe osvojila, del pripomb pa je zavrnila kot neutemeljene, sicer bi zopet nastala določena neskladja.

Kategorizacija delovnih mest predvsem odpravlja neskladja med obračunskimi postavkami enakovrednih delovnih mest, ki so nastala v sedanjem sistemu, ko so DE same odredile obračunske postavke brez enotnih kriterijev.

S prehodom od sedanjih 66 obračunskih postavk na 20 kategorij nujno nastane določena združitev obračunskih postavk, kar ima za posledico, da odpadejo dosedanje razlike med enakovrednimi delovnimi mesti.

Razvrstitev delovnih mest v kategorije pokaže sledečo okvirno razporeditev delovnih mest po strokovnosti:

— od 1 do 4 kategorije so nekvalificirana in polkvalificirana del. mesta

— od 4 do 6 in delno 7 kategorije so kvalificirana delovna mesta

— od 7 do 9 in delno 10 kategorije so visoko kvalificirana del. mesta

— od 10 do 13 kategorije so delovodje in srednje teh. kader

— v 14 kategoriji so gl. delovodje

— v 15 kategoriji so samostojni referenti in delno asistenti

— v 16 kategoriji so dninski asistenti

— od 17 do 20 kategorije so I. asistenti, strokovni delavci, oddelkovodje in obratovodje.

Sama kategorizacija pa ne more odpraviti neskladja v delitvi OD med DE, zato je DS Železarne sprejel istočasno tudi ukrepe za usklajevanje osnov formiranja OD po DE. Svoj namen bo kategorizacija dosegla tudi le s pogojem, da uredimo kadrovske politike, ki bo stimulirala člane kolektiva k strokovnemu usposabljanju. Pri razpravi o kategorizaciji delovnih mest je ponovno stopilo v ospredje vprašanje nagrajevanja oseb, ki kljub smotni kadrovske politiki in individualni skrbi za strokovno usposabljanje nimajo možnosti napredovanja. DS je zato v načelu odobril predlog, da se izdela sistem uvedbe dodatka na staž v isti kategoriji. Da ne bi kategorizacija zapirala možnost Železarni, da namešča tudi strokovni kader, ki po strokovnih sposobnostih presega okvir kategorizacije, je DS pooblastil UO, da na predlog direktorja Železarne odobrava namestitve takega kadra in mu odredi ustrezen rang.

Da ne bi kategorizacija delovnih mest doživela iste usode, kot jo je doživela

analitična ocena, se je DS odločil, da se kategorizacijo naprej izpopolnjuje. DS se je v načelu odločil, da je ocenjevanje delovnih mest strokovno delo, ki mora temeljiti na eni strani na kriterijih in zahtevah posamezne kategorije in na drugi strani na zahtevah konkretnega delovnega mesta. Za opravljanje tega strokovnega dela DS pooblašča UO, da na predlog direktorja Železarne imenuje strokovno grupo, ki bo stalno delovala pri sektorju za ekonomiko. V sestavo te grupe se imenuje osebe iz sektorja za ekonomiko, kadrovskega sektorja in iz posameznega tehnološkega področja dela — topilnic, valjarn, predelovalnih obratov, strojno-energetskih obratov in strokovnih služb.

Odobren je bil tudi postopek določanja kategorije novim delovnim mestom in za izpopolnjevanje kategorizacije obstoječih delovnih mest. Postopek za spremembo kategorije obstoječega delovnega mesta je sledeč: Predlog za spremembo kategorizacije del. mesta lahko da posameznik, vodja obrata oz. službe ali samoupravni organ DE. Predlog mora vodja obrata oz. službe utemeljiti, pri tem pa mora obvezno navesti

vsaj dve enakovredni delovni mesti iz kategorije v katero predlaga, da se razvrsti predlagano delovno mesto. Primerjalni delovni mesti morata biti praviloma iz lastnega obrata ali tehnološko sorodnega obrata. Vodja obrata oz. službe pošlje utemeljen predlog na sektor za ekonomiko. Neutemeljene predloge pa zavrne. V primeru, da samoupravni organi DE kljub mnenju obratovodje da predlog za spremembo kategorizacije ni upravičen, samoupravni organ pa vztraja na predlogu, je obratovodja dolžan tak predlog posredovati strokovni grupi, vendar predlogu doda svoje strokovno mnenje.

(nadalj. na 4. strani)

Železarski globus

NIZOZEMSKA — Nizozemska železarna Ijmuiden je naročila novo napravo za proizvodnjo peletov, ki bo imela letno proizvodno zmogljivost 2,5 milijona ton. Kot surovino za to napravo bodo uporabljali različne fine železove rude in koncentrate iz prekomorskih rudnikov v Afriki ter Južni Ameriki.

Zakaj popravljanje cenikov ob izdelani kategorizaciji delovnih mest?

V sistemu obračuna osebnih dohodkov po enoti proizvoda, ki ga uporabljamo v bistveno nespremenjeni obliki od leta 1961 dalje, se večkrat pojavlja nujnost, da se spremenijo osnovni elementi, ki so vplivali na višino izračunanih cenikov ob startu. Razlogi, ki narekujejo takšne popravke so navadno sledeči:

Sprememba tehnologije, organizacijske spremembe, spremembe v staležu, bistveno spremenjeni asortiment proizvodnje itd. Takih popravkov smo izvedli že celo vrsto, običajno pa je bila vsako leto popravljena približno 1/4 obratov. Zaradi stalno naraščajočih naminalnih os. dohodkov so se ceniki popravili običajno navzgor in s tem črpali s finančnimi načrti določena sredstva za osebne dohodke.

Z ozirom na to, da so se ceniki popravljali več ali manj stihljivo, je tudi razumljivo, da je prišlo do določenih neskladij med posameznimi delovnimi enotami, katere smo še povečevali s sprejemanjem različnih dodatnih oblik formiranja (razni dodatki, stimulacije, premije). Največja pomanjkljivost, vsled katere se medsebojna razmerja glede višine os. dohodkov sploh niso dala regulirati, pa je bilo pomanjkanje osnovnega kriterija, po katerem naj bi se določalo, koliko osebnega dohodka pa »pripada« posamez-

ni delovni enoti, če upoštevamo njen kvalifikacijski sestav, proizvodnost, planske zadolžitve, razpoložljivo maso itd. Lahko se spomnimo, kolikokrat smo takšne kriterije že poskušali postaviti in kolikokrat smo jih že tudi zavrnili.

V zadnjih dveh letih je bilo v Železarni izvedenih vrsto reorganizacij, ki so imele za posledico, da se je »prevrednotila« skoraj polovica vseh del. mest. Neskladju v cenikih, ki vplivajo na formiranje mesečnih os. dohodkov, so se pridružila še neskladja v delitvi, kot posledica različnega vrednotenja v bistvu enakih del. mest. Z namenom, da se vzpostavi realnejše razmerje tako v formiranju, kakor v delitvi os. dohodkov, je DS že v mesecu juniju preteklega leta sprejel podrobni program dela, ki je poleg obnove analitične ocene, odnosno kategorizacije, predvideval tudi popravke cenikov, v kolikor bi se izkazalo, da obstoječi ceniki odstopajo od razmerja, ki ga daje kategorizacija.

V teku samega dela je bilo s strani samoupravnih organov sprejeto načelo, da naj v bodoče vsaka DE formira toliko os. dohodka, kolikor znaša vrednost obračunskih postavk, določenih po kategorizaciji in enak % gibljivega dela. Po tem načelu je bila tako za vso Železarno, kakor za posamezne DE izraču-

nana višina osebnega dohodka na eno plačano uro, kakor ga priznava kategorizacija in višina os. dohodka, ki izhaja iz sedanjih cenikov. Glede na to, da so v povprečni vrednosti os. dohodka na uro sumirani vsi elementi, ki so karakteristični za posamezno del. mesto, kakor organizacijski sestav DE, t. j. število oseb, ki so razvrščene v posamezno kategorijo, ne moremo z višino os. dohodka na uro ocenjevati že tudi »vrednosti« del. enote v tem smislu, da je enota več ali manj vredna, če jo sumir vseh elementov, izraženih v povprečnem os. dohodku postavlja na določeni vrstni red. Ta element nam služi kot skupni imenovalac za izravnavanje odnosov med delovnimi mesti vse Železarne, je povsem logično, da je to tudi lahko osnova za ureditev odnosov pri formiranju.

V materialu, ki ga je obravnaval na zadnji seji DE — Železarne, je bil izkazan tudi končni rezultat te izravnavave t. j. prikazano je bilo, za koliko % se mora os. dohodek poedine DE zvišati ali znižati, da bo dosegel višino, ki izhaja iz rezultatov kategorizacije, ob predvideni količini proizvodnje. Medtem, ko je DS v načelu pristal na predvidene spremembe, pa so bile dane nekatere pripombe na sam izračun odnosno posamezne elemente, predvsem na to, kolikšno naj bo predvideno število ur za leto 1968.

Vsled tega bodo izvršeni dodatni izračuni, na osnovi katerih bo določen končni odstotek korekcije.

Ce se ob zaključku vprašamo, kaj nam bo vse to koristilo, ne smemo pozabiti dejstva, da smo v preteklih letih večkrat iskali kriterije, kakšni naj bodo odnosi med DE z ozirom na višino os. dohodkov. Žal, se pri tem nismo mogli nikdar zediniti za objektivnost katerega koli kriterija, po katerem bi brez prigovora lahko regulirali cenike. Kategorizacija del. mest, ki je bila zasnovana na široki osnovi, nam daje možnost, da jo tudi priznamo kot objektivno merilo za vse DE in prekinemo z iskanjem novih in novih primerjav. S tem pa smo tudi prišli do osnove, ki nam lahko za dalj časa služi kot kažipot za regulacijo cenikov, ki je potrebna z ozirom na nastajajoče spremembe v tehnologiji, organizaciji itd. S tem pa tudi naša prizadevanja, ki so bila doslej pogosto usmerjena v to, kako bomo delili, preusmerimo predvsem v napore, kako bomo več ustvarili. To pa je tudi smisel vseh takšnih ukrepov, saj niti kategorizacija, niti popravljanje cenikov samo po sebi ne prinaša več denarja, pač pa urejenost sistema nagrajevanja lahko prispeva k vzdušju, v katerem se lahko več in boljše proizvaja.

S. M.

Kratke vesti iz Železarne

Aktiv predsednikov in tajnikov sindikalnih odborov

V sredo, 24. t. m., je bil aktiv vseh predsednikov in tajnikov sindikalnih odborov in članov izvrš. odbora Sindikata Železarne. Govorili so o kategorizaciji delovnih mest in o korekturi formiranja osebnih dohodkov, ki jo je pripravila posebna grupa in ki jo je pretekli petek potrdil delavski svet Železarne.

Razgovor o integraciji slovenskih železarn

V četrtek, 18. t. m., je bil v zgornjih prostorih Kazine razgovor o pripravi osnovnega koncepta za integracijo slovenskih železarn, ki ga je organiziralo Društvo inženirjev in tehnikov. Razgovor je vodil inž. Ivo ARZENŠEK. Govoril je o sedanjih fazi priprav, v kateri so bile nakazane osnovne zamisli in integracijske oblike, ki bodo dokončno povsem jasne, ko bodo zaključile delo vse tri strokovne grupe (proizvodno-tehnična, stroškovna in organizacijska grupa). Slovenske koncepte integracije je inž. Arzenšek primerjal z integracijskimi procesi v železarstvu v vzhodnih in zahodnih deželah.

Razpravo so zaključili z dogovorom, da bo naslednja obravnava tega vprašanja v okviru DIT v februarju, ko bo izpolnjen prvi osnutek o integraciji slovenskih železarn.

Namen razgovorov v okviru Društva inženirjev in tehnikov je spremljati in sodelovati pri oblikovanju bodoče skupnosti slovenskih železarn.

Obisk v železarni Zenica

Direktor kadrovskega sektorja inž. Pohar in psiholog Janez Tušar sta se mudila pretekli teden na obisku v železarni Zenica. Namen obiska je bil, da se seznani z organizacijo kadrovske službe v Zenici, zanimalo pa jih je tudi, kako so tam izvedli preizkus sposobnosti strokovnega kadra. Zanimiva je tudi njihova organizacija zdravstva in pa to, kakšen poudarek dajejo strukturi zaposlenih delavcev. Več o tem boste lahko brali v eni prihodnjih števil.

S sestanka komunistov splošnega sektorja in varnostne službe

Pred tednom so se sestali komunisti splošnega sektorja in varnostne službe. V kratki uvodni besedi je bilo nanizanih nekaj misli o pomenu ter sklepih zbora komunistov Železarne. Pozneje so obravnavali probleme, s katerimi se v splošnem sektorju in varnostni službi zelo pogosto srečujejo. Da bi v prihodnje bolj sistematično zasledovali problematiko oddelkov v splošnem sektorju, so sprejeli sklep, da bodo na vsakem sestanku obravnavali ločeno probleme teh oddelkov.

Lani je bilo v talilnicah 142 poškodb

Na oddelku službe za varstvo pri delu smo prejeli nekaj statističnih podatkov o poškodbah pri delu v talilnicah, kakor tudi o poškodbah na poti. Podatki kažejo, da je bilo lani poškodovanih 142 delavcev, ki delajo v talilnicah, medtem ko jih je bilo v letu 1966 poškodovanih 160. Izboljšalo se je tudi stanje v zvezi s poškodbami na poti, saj je bilo v letu 1966 11 poškodb na poti, lani pa le ena. Podrobnejša analiza poškodb je pokazala, da je bilo lani zaradi osebnih neprevidnosti v obratu plavž poškodovanih šest sodelavcev, v martinarni 28, v elektro jeklarni 9, v šamotar- ni 7, v livarni 10, torej skupno 60 sodelavcev. Zaradi samovoljnega načina dela in nediscipline je bilo lani v talilnicah poškodovanih 26 delavcev, zaradi slabe organizacije dela pa 13.

Proizvodnjo prilagoditi potrebam tržišča

Vključno z 22. januarjem smo imeli v Železarni okrog 39.000 ton naročil, medtem ko je bilo v tem razdobju odpredanih 12.500 ton, kar je v odnosu na stanje naročil premalo in bo zato treba proizvodnjo prilagajati potrebam tržišča. Zgodi se namreč lahko, da kupci ne bodo zadovoljni z dobavnimi roki, temu pa običajno sledi stornacija naročil. Zanimanje kupcev za naše izdelke narašča in bi lahko proizvajali mesečno tudi po 25.000 ton. Če pa bomo premalo elastični pri prilagajanju proizvodnje potrebam tržišča, bomo proizvedli komaj 20.000 ton, kar pa je odločno premalo. Omenimo naj še, da so kupci pri naročanju izdelkov bolj previdni in naročajo v krajših dobavnih rokih. Temu se bomo morali privaditi, če bomo hoteli solidno in uspešno poslovati.

Priučevanje kadra v žebeljarni

Večkrat smo že poročali, da imajo v žebeljarni dovolj naročil in da bo treba zato uvesti tretjo izmeno. Za izvedbo te naloge pa v žebeljarni potrebujejo kader, to je okrog dvajset novih delavcev, ki jih bo treba še priučiti. Med tednom so organizirali tridnevni seminar za instruktore, ki bodo pozneje priučevali nove delavce, da bodo lahko delali na žebeljskih strojih in strojih za bodečo žico. Priučevanje novih delavcev bodo izvedli skupaj z oddelkom za izobraževanje odraslih pri ZIC.

Nov tir za električne peči

Električne peči so doslej vlivale na istem tiru kot martinarna. Zaradi tega so nastajale tam konice in tudi čakanje na vlivanje. Da bi pridobili dragoceni čas, je bilo dogovorjeno, da v kratkem zgradimo nov tir, ki bo služil samo za vlivanje jekla od obstoječe prve in ko bo zgrajena, tudi druge električne peči. Tir je bil ta teden zaključen, v kratkem pa ga bodo progovni delavci pričeli graditi.

Nekaj predlogov za izboljšanje stanja na področju varstva pri delu

Dohodi do obratov morajo biti vedno prosti in osvetljeni. Prav tako morajo biti določeni in vidno označeni prehodi. Delovišča morajo biti po opravljenem delu vedno urejena. Delavci so dolžni, da takoj prijavijo morebitne okvare, obratovodstvo pa poskrbi, da bodo le-te pravočasno odstranjene.

Delavci morajo biti pravočasno poučeni o specifičnih nevarnostih na delovnih mestih, tudi v primeru, če so začasno premeščeni na novo delovno mesto. Izboljšati je treba tudi odnos do zaščitnih sredstev, ki jih je treba uporabljati in vzdrževati v uporabnem stanju. Vse, ki ne upoštevajo pravil o varnosti pri delu, morajo delovodje prijaviti v disciplinski postopek in jih odstraniti z dela. Delavec, ki je poučen o specifičnih nevarnostih delovnega mesta, mora podpisati, da je s tem seznanjen in odgovoren za izvajanje dela.

Teh nekaj predlogov je pripravila služba za varstvo pri delu, menimo pa, da bi ob doslednem upoštevanju lahko še v večji meri zmanjšali število poškodb na delovnih mestih.

Izšla je 3. številka Železarskega zbornika

V vseh treh slovenskih železarnah ter na Metalurškem inštitutu v Ljubljani so te dni razdelili 3. številko Železarskega zbornika za leto 1967. Največ prispevkov so prispevali strokovnjaki iz železarne Ravne, iz naše Železarne pa objavljata svoja dela oziroma članke mag. dipl. inž. Peter Kunc in dipl. inž. Franc Babšek. Za Železarski zbornik vlada v vseh treh železarnah veliko zanimanje, kar velja tudi za naročnike v tujini. Po vsej verjetnosti bo uredništvo Železarskega zbornika izdalo v maju ali juniju posebno številko, v kateri bo objavljeno gradivo s tovariškega srečanja oziroma simpozija, ki bo v Portorožu.

Razpis

Na osnovi čl. 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice dajemo naslednjo objavo za prosto delovno mesto

VODJA ŠPEDICIJE, U-4, 1 oseba

POGOJI:

Kandidati za objavljeno prosto delovno mesto morajo imeti višjo šolo komercialne stroke z 2-letno prakso v komercialni stroki ali srednjo šolo s 6-letno prakso v komercialni stroki.

Prijave z ustrežno dokumentacijo sprejema kadrovskega sektorja do vključno 9. 2. 1968.

Kadrovskega sektorja

Mladi o svojih nalogah

V soboto, 20. t. m. je bila prva seja konference ZMS Železarne.

Udeležba je bila 77 %. Navzočih je bilo tričetrdeset predstavnikov delovnih aktivov oziroma predstavniki okoli 800 mladincev. Še zmerom je namreč okrog 500 mladincev v Železarni neorganiziranih.

Predvsem je bilo govora o načinih in poteh za večjo afirmacijo ZMS. Govorili pa so tudi o kulturi in kulturnem udejstvovanju mladih.

Na predlog predstava je konferenca stoddostno osvojila predlog zaključkov, ki naj bi bili v bodoče smernice za delo in aktivno usmeritev mladih.

Sprejet je bil tudi predlog predračuna, ki naj ga predstavo v specifičnih oblikah dostavi samoupravnim organom vključno s programom dela komisij.

Na konferenci so izvolili tudi člane, ki naj izpopolnijo sestav komisij predstava tako, da bodo lahko širše delovale. Predstavo je dobilo pooblastilo, da naj ostale člane komisije izbere po lastni presoji.

Konferenci sta prisostvovala tudi predsednik IO Sindikata ŽJ tov. Mlinarič in predsednik UO ŽJ tov. Medja, ki sta bila zadovoljna s potekom seje in s stališči mladih.

Na sejo so bili vabljeni tudi predstavniki obratovodstev in jeseniške gimnazije. Razen inž. Urbarja, tov. Frečeta, inž. Noča in inž. Koselja, ki so se opravičili, ostali tega niso smatrali za potrebno. To ni najboljši odnos do mladih in upamo, da bomo to uspeli spremeniti.

Kategorizacija delovnih mest v Železarni

(nadalj. s 3. strani)

Predlog obravnava strokovna grupa, ki deluje pri sektorju za ekonomiko. V primeru, da predlog ni dovolj utemeljen, je grupa dolžna zahtevati dodatna pojasnila. Strokovna grupa utemeljene predloge odobri in določi kategorizacijo delovnega mesta, neutemeljene predloge pa zavrne. Sektor za ekonomiko je dolžan obvestiti vodstvo DE o sklepu strokovne grupe. V slučaju, da strokovna grupa ne more iz predložene dokumentacije ugotoviti dejanskih zahtev delovnega mesta, opravi ogled in preveri zahteve na samem mestu, lahko pa zahteva tudi mnenje strokovnjakov iz ožje stroke predlaganega delovnega mesta.

Izdelana kategorizacija se po sklepu DS uporabi kot osnova za obračun OD v DE s 1. februarjem 1968.

JN.

Brez izobraženih in usposobljenih kadrov ni napredka

Spoznanje, da se ne učimo samo v šoli, ampak tudi v življenju, je že zelo staro. Če to misel uporabimo pri strokovnem izobraževanju, pomeni, da si strokovno znanje ne pridobivamo samo v strokovni šoli, ampak tudi z delom na delovnem mestu in z dopolnilnim teoretičnim izobraževanjem. Da lahko izobražujemo na delovnem mestu vse vrste delavcev (po potrebi tudi teorijo) ter pri tem lahko dosežemo uspehe, ki se očitno kažejo v rezultatih proizvodnje in ki jih na dosežanju šolski način ni bilo mogoče doseči, danes ni nič novega, ampak že prevladuje spoznanje, da je tako izobraževanje mogoče in koristno.

V svetu sodi danes med najbolj pereče probleme gospodarstva izobraževanje strokovnih kadrov. Zaradi naglega napredka znanosti in tehnike ter splošnih potreb prebivalstva, dviganja standarda in kulturne ravni je ta problem posebno prisoten v industrijsko naprednih državah. Brez izobraženih in usposobljenih kadrov si ne moremo zamisljati kakršnegakoli večjega napredka.

Potrebno je izobraziti take kadre, ki jih gospodarstvo in družbene službe potrebujejo. Od tega načela do realizacije pa je seveda dolga in naporena pot.

Prvi skromni začetki te zamisli so bili v železarni Jesenice že leta 1956, ko smo začeli z izobraževanjem za posamezna delovna mesta, seveda po potrebah in zahtevah delovne organizacije. Od takrat pa do danes je minilo že enajst let, kar za oblikovanje sistema izobraževanja strokovnih kadrov ni posebno dolga doba in vendar je napredek viden. Iz enega strokovnega delavca za izobraževanje odraslih se je zaradi dela ekipa razširila na štiri. Med tem je bil ustanovljen, po zaslugi ustanovitelja železarneskega, Železarski izobraževalni center pri železarni Jesenice, v njegovem okviru pa oddelek za izobraževanje odraslih, ki pretežno izobražujejo kader iz železarneske. V zvezi s tem se je tudi povečalo število udeležencev tečaja od okrog 300 — 400 na leto, zadnja leta na okrog 1500 — 2000. S pomočjo inštruktorjev za praktično delo v nekaterih obratih smo prešli tudi na poučevanje praktičnega dela na delovnem mestu samem, kar bomo v letu 1968 še posebno razširili. Potrebe so narekovale izdelavo tudi nekaterih profilov delovnih mest in učnih programov. Vse to pa bo treba z razvojem izpopolnjevati in dopolnjevati.

Po tem uvodu, ki se mi je zdel potreben, bi rad na kratko opisal delo oddelka za izobraževanje odraslih v preteklem letu.

Danes že za vsak tečaj ali seminar predhodno pripravimo učni program, ki ustreza delovnemu mestu, za katerega je treba usposobiti delavca ali mu dati dopolnilno znanje, da bo lahko boljše in bolj kvalitetno opravljal zapuščeno mu delo. Takih tečajev in seminarjev za različna delovna mesta v Železarni je bilo v letu 1967 51 s 1.115 udeleženci.

Vsi šoloobvezni otroci ne dokončajo uspešno osnovne šole. Del te mladine se po končani šolski obveznosti za-

posli v Železarni. Tu jim podjetje resnično veliko nudi. Poleg zagotovljenega dela imajo v tednu plačan dan, določen za splošno in strokovno izobraževanje, ki je nujno potrebno za neko minimalno splošno in strokovno razgledanost. Prvo leto traja to izobraževanje pol leta, drugo pa devet mesecev, kjer dobijo udeleženci poglobljeno znanje za delovna mesta, kjer bodo v bodoče zaposleni.

V šolskem letu 1966/67 smo imeli tri razrede oziroma 82 teh mladincev. V šolskem letu 1967/68 pa imamo štiri razrede in sicer: eden začetni z 22 mladinci in trije nadaljevalni s 54 mladinci. Zadnji se usposablja v treh smereh: v talilnicah, za adjusterje v valjarnah, hladno valjavci in žičarji. Dalje imamo tudi razred enoletne dopolnilne šole za delovodje v HVŽ, katero obiskuje 20 delovodij.

V zvezi z nastalo situacijo v Železarni se je v preteklem letu zmanjšal sprejem novih delavcev. Opravljeno je bilo 19 uvajalnih seminarjev, katerih se je udeležilo 352 novosprejetih delavcev.

Priučeni na delovnih mestih s končanim izpitom je bilo 63 novosprejetih in to v predelovalnih obratih, martinarni in elektrojeklarni. V drugih obratih posebno v valjarnah, do tega še nismo prišli, ker je bila več ali manj reorganizacija kadra, s tem pa je povezana izbira inštruktorjev za delovno mesto, ker brez njih ne moremo izvesti dobrega poučevanja na delovnem mestu.

V sodelovanju z Dopisno delavsko univerzo v Ljubljani je bil organiziran tečaj za varnost pri delu, katerega se je udeležilo 221 delovodij. Do danes je uspešno opravilo izpit 194 delovodij, deset jih bo delalo izpit 2. februarja 1968, ostali pa so bili premeščeni na druga delovna mesta oz. so šli prej v pokoj. V letu 1968 je bilo vključenih v tečaj za varnost pri delu še nadaljnjih 95 delovodij in njihovih pomočnikov. Istočasno se pripravlja program iz varnosti pri delu tudi za vodilne strokovne delavce, od asistentov obrata do direktorjev.

V preteklem letu je bilo 197 vodenih ekskurzij po Železarni in muzeju s skupnim številom udeležencev 4.947. Ekskurzije so bile odobrene v glavnem raznim šolam, katere imajo v svojem učnem programu poznavanje železarstva ter jim je v obliki ekskurzije to najbolj nazorno prikazano.

Za 16 delovnih mest smo izvedli strokovne preiskuse kot npr. za kalkulante, strojnike — stikalničarje, delovodje, žarilce elektropeči itd., katerih se je udeležilo 31 članov kolektiva.

S pomočjo strokovnih delavcev iz Železarneske je bilo narejenih nekaj novih učnih programov, nekaj je bilo dopolnjenih oziroma smo jih popravili. Dalje je bilo izdelanih tudi pet novih skript za pomoč pri pouku, razni zidni listi itd. Vse to je bilo narejeno s tem namenom, da bi delavci posredovano učno snov lažje razumeli in jo tudi dojeli.

Ob koncu bi rad poudaril vsaj dve težavi, ki onemogočata še večje uspehe pri izobraževanju odraslih. Ena je ta, da pri skoraj vsem teoretičnem izobraževanju odraslih naletimo na zelo nizko osnovno predizobrazbo tečajnikov oziroma je le-ta zelo različna. To nam v glavnem

(nadalj. na 6. strani)

Prve letošnje nagrade za izboljševalne predloge

Komisija DSŽ za oceno izboljševalnih predlogov je v ponedeljek, 22. 1., obravnavala in dokončno ocenila pet, že v lanskem letu izvedenih in v oceno predloženih izboljševalnih predlogov.

Komisija je ocenila naslednje izboljševalne predloge in dodelila na osnovi prikazanih koristi in prihrankov avtorjem primerne spodbudne odškodnine.

Za tehnično izboljšavo št. 1787, ki sta jo izvedla na plavžu inštalater Emil LAH in delovodja Ivan BERLOT, je bila priznana enkratna skupna odškodnina v višini 300 N din. Avtorja sta bistveno izboljšala zagodenje in namestitve žlindre šobe in hladilnika na plavžih. S to izboljšavo sta olajšala fizično delo in povečala delovno varnost, skrajšal pa se je tudi čas zamenjave žlindrin šob in hladilnikov.

Inž. Borut RAZINGER, obratni asistent v OTK, je v svojem predlogu št. 1788 nakazal uvedbo več novosti pri delu v oddelku tehnične kontrole, ki pomenijo, olajšajo in pospešijo procese pri določanju različnih analiz. V analitskem laboratoriju je uvedel Kipp avtomatske nagibne pipete, poleg tega pa novo priročno in koristno pripravo za varno hlajenje laboratorijskih posod, izboljšal pa je tudi vodno kopel pri analizah za določanje fosforja. Komisija mu je priznala enkratno pavšalno odškodnino v višini 300 N din.

Vodja inštalacijskega oddelka Franc ŠOLAR je s svojo tehnično izboljšavo št. 1789 izboljšal sistem hladilne vode pri plinskih čistilcih na plavžu. S tem dosežkom je avtor doprinesel pomemben delež k varnejšemu obratovanju in povečal obratovalno dobo kavperjev. Izvedba, ki omogoča nemoteno obratovanje plinskih čistil-

cev in ostalih naprav na plavžih, vsekakor upravičeno zasluži najvišje priznanje in spodbudno odškodnino v višini 1.200 N din.

Za tehnično izboljšavo št. 1790, avtorja Venčeslava LA-PAJNETA iz vzdrževalnih obratov javniških valjarn, je bila avtorju priznana in izplačana enkratna pavšalna odškodnina v višini 400 N din. Avtor je dokončno uspešno rešil problem zatesnitve pokrova cilindrov dviznih miz v valjarni 2400 in preprečil dostop škaje in druge nesnage do olja in batov cilindra.

Kljub temu, da Velimir JOVICIČ, delovodja iz valjarne 1300, ni predložil predpisane prijave tehnične izboljšave, mu je komisija DSŽ priznala njegove zamisli in izvedbe, katere je predlagal in izvedel s ciljem lažjega, cenejšega in boljšega obratovanja v valjarni Javornik II. Vseh njegovih predlogov in zamisli sicer ni mogla upoštevati in pozitivno oceniti, pač pa mu je priznala enkratno spodbudno odškodnino v višini 250 N din za izboljšanje regulatorjev za dotok toplega zraka in izboljšanje hladilnih naprav za ležaje.

Na letošnji prvi seji komisije DSŽ je bilo ocenjenih pet predloženih tehničnih izboljšav, avtorjem pa je bilo izplačanih pet spodbudnih odškodev v skupni višini 2.450 N din. Zahvaljujemo se jim za njihov delovni in ustvarjalni polet ter jim čestitamo k doseženim uspehom in priznanim ter izplačanim odškodev.

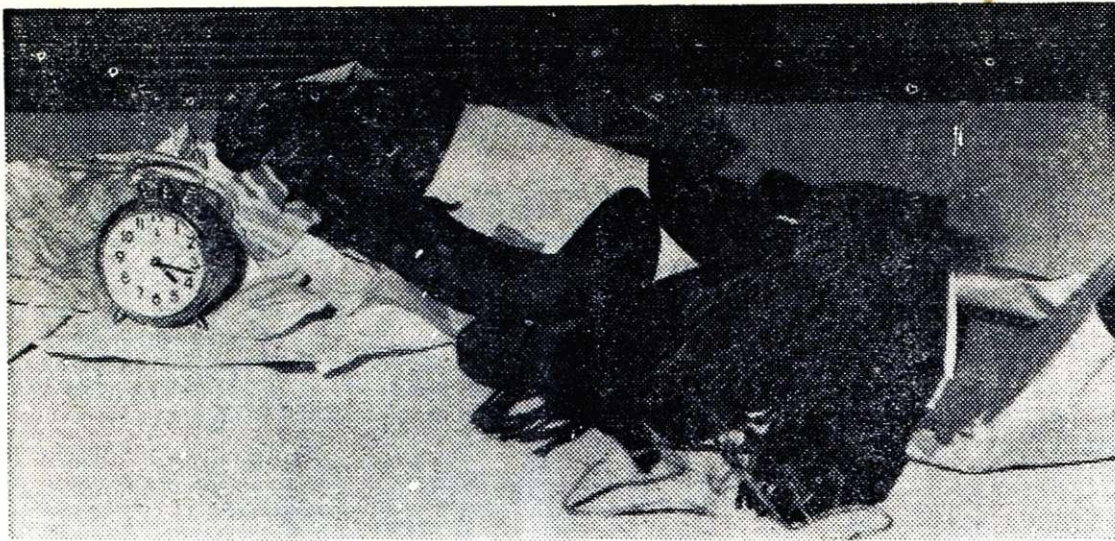
Žuro

Včeraj...

Danes...

»NUJNA POŠTA«

Naša kurirska služba je predvsem namenjena za prenašanje službene pošte že na ustaljenih relacijah in v ustaljenem času. Nič ne bi bilo hudega, če bi v tem okviru prenašali v izjemnih primerih tudi res nujno osebno pošto, ne pa paketov z dokaj različno vsebino kot lahko vidimo na sliki. Slikana vsebina se je nabrala v treh urah v pisarni kurirk in nekaj je bilo celo take z oznako NUJNO. Tako pošto običajno služba raznosi res kot nujno in zato čaka ostala pošta, morda bolj važna, kot je paket z obnošenimi copatami. Prav bi bilo, da bi se naši sodelavci pri pošiljanju osebne pošte omejili res na najnujnejše, ostalo pa opravili v prostem času, sicer se bo morala kontrola nad pošilkami zaostri.

Sindikati Železarne o zdravstvenem varstvu članov kolektiva

Le zdrav delavec je lahko kos zahtevnim nalogam proizvodnje in dober samoupravljevalec. To je le ena glavnih ugotovitev izvršnega odbora sindikalne organizacije Železarne na podlagi obširne razprave na svoji zadnji seji. O tej seji smo obširno poročali v 2. številu Železarnja, danes pa posredujemo zaključke te seje.

Izvršni odbor sindikalne organizacije železarne Jesenice je na svoji seji, 9. 1. 1968 razpravljala o organizaciji zdravstvene službe, o mestu in višini obratne ambulante oziroma medicine dela v železarni, v okviru novega zdravstvenega doma.

S prizadevanji izvršnega sveta skupščine SRS se strinjamo in prav tako želimo, da zdravstvena služba postane učinkovitejša. Izvršni odbor se strinja, da se ustanovi za gornjesavsko področje en zdravstveni dom. Znotraj tega zdravstvenega doma pa je potrebno dati obratnim ambulantam pravo mesto.

Vsi udeleženci so se v razpravi strinjali, da je treba še naprej krepiti enotnost preventivne in kurativne medicine v okviru obratne ambulante, posebno še, ker je po analizi, ki jo je izvršil zavod za zdravstveno tehnično varstvo iz Maribora, pretežna večina delovnih mest v Železarni ekološko zelo zahtevna.

Smatramo, da kolektiv Železarne in njegovi organi upravljanja ne morejo obvedno večjih prizadevanjih za večjo produktivnost opustiti skrbi za zdravje tistega, ki naj večjo produktivnost ustvari, saj kot vemo je le zdrav delavec lahko kos zahtevnim nalogam proizvodnje in dober samoupravljevalec.

Številni diskutanti so bili mnenja, da je bil lanski sklep o ukinitvi bolniškega oddelka pri naši obratni ambulanti le nekoliko prenašal in so utemeljevali, da drugi niso podobno ukrepali.

Ugotovili smo tudi, da zavisí obseg zdravstvenega varstva, poleg osnovnega

predvsem od zdravstvenih služb, ki specifično in posebno zdravstveno varstvo lahko izvajajo. Zato smo mnenja, da naj se take službe ne ukinjajo brez utemeljenih analiz in argumentov. Prav tako naj se vsaka reorganizacija teh služb izvaja po prej omenjenih argumentih.

Pretežna večina diskutantov je bila mnenja, da naj obratna ambulanta ostane v dosedanjih prostorih, ker je lokacija zanjo najbolj ustrezna. Glede osnovnih sredstev pa so bili mnenja, da so bila nabavljena v glavnem iz sredstev kolektiva Železarne, prav zato tudi menijo, da brezplačen prenos osnovnih sredstev na novi zdravstveni dom ne bi bil umesten. Smatramo pa, da lahko ta osnovna sredstva koristijo tudi svojci kot tudi ostali zavarovanci, vendar v pogodbenem smislu.

Na podlagi vseh teh ugotovitev izvršni odbor sindikalne organizacije predlaga delavskemu svetu Železarne, kot najvišjemu organu upravljanja, kot nosilcu socialne politike v Železarni in končno kot ustanovitelju obratne ambulante, da iniciativnemu odboru za ustanovitev zdravstvenega doma za področje občin Jesenice in Radovljica ter skupščini občine Jesenice sporoči svoje naslednje predloge, katere naj upoštevajo pri izdelavi organizacijske sheme in statuta novega zdravstvenega doma:

1. Delavski svet železarne Jesenice kot ustanovitelj obratne ambulante soglašá s pozitivnim izidom referenduma, katerega je izvedel kolektiv omenjene ambulan-

te dne 27. 12. 1967 in predlaga iniciativnemu odboru za ustanovitev novega zdravstvenega doma, da upošteva naslednje predloge:

a. Zdravstvena služba za potrebe kolektiva železarne Jesenice naj se še dalje razvija in krepí v okviru obratne ambulante. V nobenem primeru se obseg zdravstvene službe ne more in ne sme zmanjšati.

b. V cilju čimboljše sodelovanja in v izogib dvojnih zdravniških pregledov naj ostane preventivna in kurativna dejavnost neločljiva, prouči naj se možnost uvedbe skupne kartoteke.

c. Zdravstveno varstvo našega kolektiva se še dalje poveri obratni ambulanti, ki naj se kot delovna enota novega zdravstvenega doma v tesnem sodelovanju z vodstvom omenjenega doma in ostalimi strokovnimi službami prizadeva za uresničenje osnovnega namena reorganizacije: to je za uvedbo učinkovitejšega zdravstvenega varstva.

d. V smislu pravic ustanovitelja in lastnika pooblašamo obratno ambulanto železarne Jesenice pri zdravstvenem domu (Jesenice — Radovljica), da še nadalje upravlja z osnovnimi sredstvi, ki so last

Z občnega zbora industrijskega gasilskega odreda ŽJ

Leto 1967 brez požarov!

Najpomembnejša ugotovitev, ki jo je podal v svojem poročilu poveljnik Gregor Novak na občnem zboru industrijskega gasilskega odreda naše Železarne pretekli teden, je bila brez dvoma ta, da v naši tovarni »nič več ne gori«. V preteklem letu ni bilo v Železarni nobenega pomembnega požara. Bilo je le okrog 10 primerov kratkih stikov, ki so imeli za posledico začetek požara, vendar so bili s hitro in učinkovito intervencijo naših gasilcev takoj zadušeni. Takšen uspeh na področju požarne varnosti je brez dvoma posledica dolgoletnih prizadevanj naših gasilcev na področju preventivne službe. S tem so uresničili svoje zlato pravilo, ki pravi, da je požare bolje preprečevati kot pa gasiti.

Žal ne moremo zabeležiti iste ugotovitve v občinskem merilu. V različnih krajih naše občine je bilo v preteklem letu skupaj deset požarov, ki so povzročili 10,5 milijonov S din škode. Pomemben uspeh pa je bil dosežen pri preprečevanju malih požarov v občini. Njihovo število se je znižalo od 103 v letu 1966 na 61 v preteklem letu.

Na občnem zboru je bil podan tudi pregled izvedbe učnega in delovnega programa v letu 1967. Iz poročila je razvidno, da so vse, kar so s tem v zvezi planirali, tudi izvedli. Med drugim so imeli 36 rednih in šest izrednih gasilskih vaj s prostovoljnimi in 299 vaj s poklicnimi gasilci. Poleg tega so izvedli tako za prostovoljne, kakor tudi za poklicne gasilce številne izpite, tečaje in konzultacije z različnega področja svoje stroke.

V poročilih in razpravah so bile poudarjene tudi nekatere težave, ki tarejo naše gasilce. Tu gre predvsem za tehnično opremo, ki še ni takšna kot bi želeli. Že leta nazaj želijo nabaviti »Magirus« lestev za gašenje in reševanje v slučaju požarov na visokih stavbah. Ker je ta lestev precej draga, jo najbrž tudi v bližnji bodočnosti glede na finančno stanje Železarne ne bo mogoče nabaviti.

Drugo vprašanje, ki ga res ne bi smeli več odlagati, pa je nabava potapljaške opreme. Ker naši gasilci opravljajo svoje humano delo tudi kot reševalci utopljenec, bi jo nujno rabili. Tako so imeli letos izredne težave ter so tvegali lastna življenja, ko so reševali utopljenca iz Vintgarja. Če bi imeli potapljaško opremo, bi svoje delo lahko opravili dosti hitreje, lažje in kar je najbolj važno, tudi z manjšim tveganjem lastnega življenja. Potapljaška obleka res ne predstavlja tako velikega finančnega izdatka, da jo tudi danes ne bi mogli nabaviti. Našim gasilcem pa bi znatno pomagali pri opravljanju njihovega dela, povezanega z reševanjem utopljenec.

Iz vsega, kar smo slišali na občnem zboru naših gasilcev, lahko zaključimo, da kljub težavam opravljajo svoje delo z veliko voljo, požrtvovalnostjo in tudi z uspehom.

K.

Predsednik IO:
Mlinarič Srečko

S temi ugotovitvami in sklepi je predsednik IO tov. Mlinarič seznanil člane DS Železarne na njihovem zasedanju 19. 1. 1968. DSŽ je te sklepe sprejel in jih bo posredoval iniciativnemu odboru za ustanovitev Zdravstvenega doma in Skupščini občine Jesenice. Skrb za ureditev zdravstvenega varstva delavcev je le ena od mnogih nalog s področja dela sindikalne organizacije v skrbi za delovnega človeka. Tako imata IO in sekretariat v pripravi še druge akcije. Vse pa se bo v bodoče reševalo v sodelovanju s pristojnimi strokovnimi službami, ker le na ta način je mogoče najprimernejše rešitve — to je na podlagi strokovnih analiz in ugotovitev.

ZP

Brez izobraženih in usposobljenih kadrov...

(nadalj. s 5. strani)

tudi podaljšuje tečaje s splošnimi predmeti, da potem lahko preidemo na strokovne in da jih tudi razumejo. Druga pa je ta, da se gotovo tisti, katerim je tečaj oziroma seminar namenjen, premalo zavedajo, koliko to Železarno

stane in da z odstopanjem od tečaja, ko tečaj že teče, ceno tečaja podražijo zaradi manjšega števila udeležencev.

V zvezi s tem sem mnenja, da splošna želja po izpopolnjevanju oziroma pridobivanju strokovnega znanja v okviru podjetja ni tako stimu-

lirana, da bi poedince pritegnila, ker bi si s tem tudi izboljšali finančne prejemke. Ukrep v tem smislu bi bil po mojem mišljenju zelo pozitiven in tudi kadrovski sektor ter obratovodstva bi imela glede kadrovanja delavcev lažje delo.

Peter Sitar

Zdravstveno varstvo v letu 1968

Razprava, kakor tudi sklepi na osmi redni skupščini Komunalne skupnosti SZ delavcev Kranj vsebujejo v glavnem formiranje sredstev za zdravstveno varstvo zavarovancev. Denarna sredstva za zdravstveno varstvo se oblikujejo na osnovnem prispevku gospodarskih organizacij, dodatnih prispevkov od gospodarskih organizacij in iz soudeležbe zavarovancev za kritje stroškov zdravljenja.

Skupščina je sprejela sklep, da je stopnja osnovnega prispevka 5%, to je v isti višini kot je bil v letu 1967.

Za kritje svojega predračuna stroškov zdravstvenega varstva skupščina lahko predpiše tudi dodatni prispevek, katerega so dolžne plačevati vse tiste gospodarske organizacije pri katerih so v razdobju od 1. 1. — 30.9. 1967 izdatki za zdravljenje v bolnišnicah in za nadomestila osebnega dohodka nad 30 dni znašali na zavarovanca več kot 70.00 N din.

Po razpravi o višini odstotka dodatnega prispevka se je skupščina odločila, da ta znaša 1,25%, ali 25% od stopnje osnovnega prispevka.

Delovne organizacije, ki jim je po predpisih o invalidskem zavarovanju priznано svojstvo invalidske delavnice so oproščene plačevanja dodatnega prispevka.

Uvedba dodatnega prispevka pa ima še poseben namen in sicer, da bi gospodarske organizacije izboljševale delovne pogoje in tako vplivale na zmanjševanje možnosti težjih obolenj. Zato bo obračun dodatnega prispevka baziral na osnovi preseganja predvidene vsote 70.00 N din.

Tretji vir dohodkov komunalnega zavoda pa je soudeležba zavarovancev pri stroških zdravljenja. Skupščina komunalnega zavoda Kranj je že v lanskem letu sprejela za posamezne vrste zdrav-

stvenih storitev prispevek zavarovanca.

Tako so na območju komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Kranj prispevali zavarovanci:

— za vsak prvi obisk zdravnika na domu na zahtevo zavarovane osebe 5 N din,

— za prevoz z rešilnim avtomobilom v zdravstveni zavod oziroma na bolnikov dom, ki ga odobri zdravnik 10 N din,

— za zdravljenje zaradi zastrupitve z alkoholom je plačal zavarovanec v letu 1967 90% stroškov.

V letu 1968 pa za preglede in zdravljenje zaradi zastrupitve z alkoholom zavarovanec plača 50% vseh stroškov za prvih pet dni. Prispevek se plača samo za preglede in zdravljenje zaradi zastrupitve z alkoholom, ne pa tudi za bolezni in poškodbe, ki so nastopile kot posledica.

Dodatno so predpisali prispevek za prvi pregled pri specialistu 5 N din. Tudi ta prispevek so že v lanskem letu imele skoraj vse komunalne skupnosti v Sloveniji. Tega prispevka pa ne plačajo zavarovanci v naslednjih primerih:

— v specialističnih ambulantah, ki delajo na dispanzerski način,

— za preglede in storitve v izvajanju medicinske rehabilitacije,

— za preglede v zvezi z nosočnostjo,

— za preglede pri nalezljivih boleznih, za katere je obvezna prijava, v številu tuberkulozo,

— za preglede pri rakastih obolenjih,

— za preglede pri sladkorni bolezni,

— za preglede pri duševnih boleznih in epilepsiji,

— za preglede mladine do 15. oziroma do 26. leta starosti, če so zavarovani kot družinski člani ter za vajence

in učence poklicnih in strokovnih šol s praktičnim poukom.

Na novo pa je uvedena soudeležba za medicinsko intervencijo pri odpravi nosečnosti. Za to plača zavarovana oseba 80.00 N din. Tega prispevka so oproščene zavarovane osebe pri katerih nastane splav brez volje zavarovane osebe in potem ta išče zdravniško pomoč.

V letu 1967 so zavarovanci plačevali del stroškov za zobozdravstveno nega, katere višino je predpisovala republiška skupščina socialnega zavarovanja. Novi zakon o zdravstvenem zavarovanju pa sedaj postavlja, da lahko samo skupščina komunalne skupnosti zdravstvene regije predpisuje višino kakor tudi določa za katere zdravstvene usluge se plača prispevek. Na osnovi tega zakona je skupščina sprejela sledeče:

K stroškom za zobozdravstveno nego in pomoč prispevajo zavarovane osebe 25 odstotkov k vrednosti opravljenega dela za naslednje storitve:

— za zalivke, za poliranje starih zalivk, za odstranitev zobnega kamna;

— za vsa nesnemna protetična sredstva vključno polplemenite kovine;

— za vsa snemna protetična sredstva;

— za sredstva in posege v čeljustni ortopediji (ortodontska dela), če zavarovana oseba izgubi pripomoček ali ga ne uporablja po navodilih zdravnika.

Od udeležbe pri stroških za zobozdravstvene storitve za prve tri odstavke so izvzeti otroci do 15. oziroma do 26. leta, če so zavarovani kot družinski člani, vajenci in učenci strokovnih šol s praktičnim poukom. K stroškom za ortodonske sanitarne in druge ortotične pripo-

moške prispevajo zavarovane osebe:

— za protezo, ortopedski aparat za zgornje oziroma spodnje ude, kovinsko sandalo, ortopedski korzer, invalidski voziček, usnjene rokavice, kilni pas, trebušni pas, sleznik, usnjeno kapo in lasuljo 50.00 N din

— za navadne čevlje k protezi ali za ortopedске čevlje

a) do velik. št. 35 40.00 N din

b) nad številko 35 70.00 N din

— za palico — berglje in ortopedске vložke, ki niso vgrajeni v ortopedске čevlje 15.00 N din

— za ostale manjše pripomočke pa 9.00 N din

— za vrste očesnih pripomočkov 20.00 N din

— za slušni aparat 50.00 N din

Tudi pri tem prispevku pod prvim in drugim odstavkom so izvzeti otroci in učenci poklicnih šol.

Skupščina je sprejela predlog, da so udeležbe pri stroških oproščeni tisti, ki zaradi poškodb pri delu rabijo zobozdravstvene storitve in razne ortodonske pripomočke.

Prispevek zavarovane osebe pri nakupu zdravil se poveča od 2 na 3 N din. V kolikor pa je vrednost zdravil ali raznih pripomočkov manjša od določenega prispevka

plača zavarovana oseba samo dejansko vrednost.

Skupščina je nadalje obravnavala tudi poročila o poteku zborov zavarovancev, ki so bili sklicani v mesecu decembru po posameznih območjih. Zbori zavarovancev so pokazali zelo slab odnos do samoupravljanja v zdravstvenem zavarovanju. Udeležba na teh zbiorih je bila tako majhna, da so se ti zbori izvedli le v devetih primerih, sklicanih pa je bilo 17 zborov. Zavarovanci bodo v bodoče morali bolj aktivno sodelovati pri delu samoupravnih organov, saj je zdravstveno varstvo zavarovancev zelo važen člen našega standarda. Tudi denarna sredstva, katera dajemo za zdravstveno varstvo predstavljajo precejšnjo vsoto, katere potrošnja zahteva večjega zanimanja samih zavarovancev.

Skupščina je sprejela tudi predračun dohodkov in stroškov zdravstvenega varstva za leto 1968. Vsled tega, ker nam še niso poznani posamezni prispevki je ta predračun samo informativen. — Dokončni predračun bo sprejet koncem februarja, takrat bomo obravnavali tudi zaključni račun za leto 1967.

Pri obravnavanju zgoraj navedenih problemov so člani skupščine precej živahno debatirali. Vsi člani skupščine se dobro zavedajo, da morajo ščititi interes zavarovancev, posebno kar se tiče zdravstvenega varstva.

Stane Torkar

Misli

Če ljudem ne zaupamo, nas upravičeno varajo.

Ljudje ne bi dolgo živeli v družbi, če ne bi drug druge-mu nasedali.

Ljudje in zadeve se dajo spoznati iz različnih razdalj;

nekateri moramo gledati od blizu, da jih dobro presodimo, druge pa lahko dobro presodimo samo iz daljave.

Pogosto izbiramo strupene pohvale, ki naj na tistih, ki jih hvalimo, odkrijejo napake; katerih si drugače ne bi upali odkriti.

La Rochefoucauld

● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton ● tehnični feljton

Najdaljši viseči most v Evropi

Pred dobrim letom so pri Lizboni na Portugalskem predali prometu nov most preko ustja reke Tajo. To je najdaljši viseči most v Evropi in po dolžini peti na svetu.

Osnovne dimenzije tega mostu so razvidne iz skice. Pri višini 70 m nad reko lahko plujejo v lizbonsko luko pod njim tudi največje ladje. Stolpi za nosilne vrvi se dvigajo do višine 190 m nad gladino reke in so največji v Evropi. Dolg je 2.277 m in so zaenkrat zgradili na njem cesto s štirimi stezami. Vendar je projektiran tako, da je mogoče brez večjih težav povečati cesto še za dve stezi in zgraditi tudi dvojni železniški tir. Če bodo dodali v bližnji bodočnosti še dve stezi in železniška tira, potem bo postal ta objekt največji cestno-železniški most na svetu.

Za nas so posebno zanimivi podatki o materialu, ki so ga uporabili pri gradnji tega mostu. Skupno so vgradili 72.000 ton različnih jeklenih izdelkov. Od tega je bilo 3.600 ton posebnega, nizko legiranega konstrukcijskega jekla z visoko trdnostjo. To jeklo je vsebovalo 0,10—0,20% ogljika, 0,7—1,0% niklja in manjše količine bakra, mangana, kroma ter molibdena. Imelo je minimalno mejo stezanja 70 kg/mm², torej trikrat večjo kot

normalno konstrukcijsko jeklo in trdnost okoli 95 kg/mm². Uporabili so ga v poboljšanem stanju za najbolj obremenjene dele nosilcev.

Z uporabo tega jekla so znatno prihranili na skupni teži uporabljenega materiala. Z uspešno kombinacijo legiranih elementov bakra, kroma in niklja so dosegli tudi boljšo odpornost proti atmosferski koroziji.

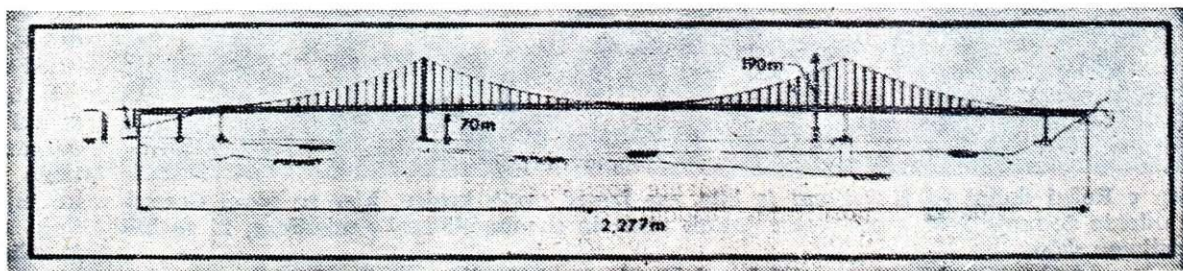
Tudi v naši železarni smo pred nedavnim pričeli s proizvodnjo konstrukcijskega jekla s povečano mejo stezanja, ki ga poznamo pod oznako St 52 Cb. To jeklo ima mejo stezanja 44 kg/mm² in trdnost med 52 ter 62 kg/mm². Namenjeno je

prav tako za različne konstrukcije ter njegova uporaba zaradi boljših mehanskih lastnosti omogoča znižanje skupne teže uporabljenega materiala.

S pričetkom proizvodnje tega jekla smo na tem področju zaorali ledino v naši državi. Vendar na večjo uporabo tega jekla ne more bistveno vplivati naša železarna kot proizvajalec, temveč predvsem projektanti objektov, kjer je mogoče s tem jeklom nadomestiti navadno konstrukcijsko jeklo.

Zato je naša naloga, da z intenzivno propagando spoznamo jugoslovanske projektante in podjetja za gradnjo konstrukcij s tem našim jeklom in vsemi njegovimi prednostmi, ki jih ima. Če jih bomo s tem spoznali, potem ga bodo brez dvoma na svojih projektih tudi radi uporabljali.

K.

Janez dr. Kmet - Mirko

Smrt narodnega heroja Matije Verdnika - Tomaža

Sredi noči, bilo je morda ob dveh ponoči, smo prinesli Tomaža v Spodnjo Bistrico. Previdno smo metali majhne kepe snega v okna Mostečnikov domačije, da bi zbudili domače brez večjega hrupa. Bali smo se, da nas ne bi slišali sosede. V hiši je za trenutek posvetila luč, vendar takoj zopet ugasnila. Vedeli smo, da so nas opazili, odpreti pa niso upali, saj v temni noči niso mogli razločiti, kdo kliče. Lahko bi bili Nemci preoblečeni v partizane, kar se je v tistih časih pogosto dogajalo. Stali smo v zavetju hiše, sredi vasi, v kateri bi nas lahko vsak trenutek presenetila nemška patrulja.

Posvetovali smo se, kaj nam je storiti. Odločili smo, da ostanem pri Tomažu in zgodaj zjutraj obvestim Mostečnike o Tomaževi nesreči. Prenesli smo Tomaža v majhno shrambo, ki je bila na srečo odprta. Molče smo si stisnili roke in tovariši so odšli, da še do dneva pridejo v stari bunker nad Mačami.

Tomaž je ležal na zasilnih nosilih in stiskal zobe od bolečin in mraza. Čeprav je bil dobro oblečen, sem ga ogrnil še s svojim kratkim zimskim površnikom. Bila sva premočena od snega in potu in od obeh se je kadila sopara. Oba sva bila lačna in žejna. Stikal sem po temni shrambi in našel nekaj jabolk, ki so nama gasila žejo, še posebno Tomažu, ki je izgubil mnogo krvi.

Počasi so tekale nočne ure. Skozi priprta vrata sem prisluškoval v tiho noč. Pogovarjala sva se šepetaje. Premlevala sva preživeto borbo, dolgi in naporni marš in mislila na našo sled, ki je nedaleč prečkala cesto in se ob Dravi zgubila v vasi. Pomenkovala sva se, kaj bi bilo storiti, če bi Nemci naleteli na sled in naju našli v skrivališču. V tem primeru nama ne bi preostalo drugega kot sprejeti borbo in zadnji naboj prihraniti zase. Prav gotovo se je streljanje z Mušenika slišalo v dolino in brez dvoma je bila posadka na policijski postojanki v stalni pripravljenosti.

Zvezdnata januarska noč se je počasi odmikala. Mrz je bil proti jutru vedno hujši in je vse bolj ščipal v premrzla ušesa. Na obzorju se je pričelo svetlikati. Skromni občutek varnosti pod okriljem noči je plahnel, čim bolj se je danilo. Bila sva v strahu, da ne bi domači vstali prepozno, ko bo že dan. Takrat bi bilo težko neopaženo priti v hišo.

Ob šesti uri zjutraj je v hiši zagorela luč in so se odprla vežna vrata. Stopil sem v hišo in povedal, kdo sem in da leži Tomaž težko ranjen v shrambi. Povedal sem jim, da mora na vsak način priti v toplo sobo, kjer mu bo možno nuditi potrebno pomoč. Brez besed sta odšli z menoj Mostečnikovi deklet in ga pomagali prenesti v podstrešno sobico. Preoblekli smo ga v suho perilo in

položili v posteljo. Šele takrat sem lahko pregledal rano. Bila je drobna vstrelna rana kakih deset centimetrov nad levim kolonom. Krogla je zdrobila stegenico in obtičala v nogi.

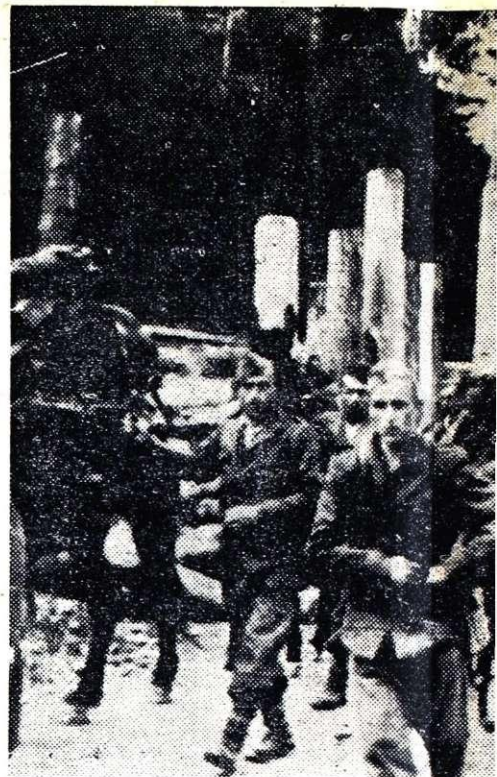
Napisal sem pismo za dr. Viktorja Marčiča na Jesenicah. Dopoldne se je odpeljala na Jesenice ena Mostečnikovih hčera. Zvečer se je vrnila. Prinesla je Kramarjevo opornico, mavec, nekaj povojev in brizgalko ter nekaj ampul morfijskega. Tomaža je rana zelo bolela. Ponoči mu je noga pričela otekati. Narahlo sem jo privezal na opornico. Odločil sem se počakati, da otekline splahne, nato mu napraviti mavčev ovoj.

Drugi dan popoldne se je Tomaž počutil zelo slabo. Otekline ni splahnela, postajala je vse večja in večja. Noga ga je strašno bolela. Stiskalo ga je okrog srca. Postal je bled in nemiren. Ko sem mu hotel dati injekcijo morfijske, mi je po nerodnosti razbil brizgalko. Tako mu nisem mogel olajšati bolečin. Hotel se je za vsako ceno ustreliti. Moral sem mu odvzeti orožje. Tolažil sem ga, da je pri vsaki večji rani zelo težko prve dni in da bolečine pozneje popustijo.

Tretji dan je dobil Tomaž znake težke zastrupitve krvi. Dopoldne se mu je pričelo blesti. Govoril je v pretrganih stavkih. Klical je svoje domače in prijatelje ter postajal vse bolj nemiren. Sedel sem ob postelji. Držal sem ga za roko in tudi sam

strašno trpel. Pomagati mu nisem mogel. Edino hiter prevoz v bolnico bi ga morda lahko rešil smrti. Prevoz v bolnico pa bi pomenil smrt ne samo zanj, temveč tudi za tiste, ki bi ga pripeljali. Sva bi v Rožu so vedeli, kdo je Tomaž.

Tretjo noč okrog ene je izdihnil. Zaprl sem mu oči in brez moči obsedel ob postelji. Mostečnikovi so slutili, da je Tomaž slab, vendar na najhujše niso računali. Nisem jih budil sredi noči. Ostal sem sam z mrtvim tovarišem. Smrt soborca je strašna stvar, čeprav sredi vojne sam ne veš, kaj te čaka. Tomaž je omahnil v smrt v svojem polnem življenjskem poletu, prav takrat, ko so se pričeli kazati plodovi njegovega dela po vseh slovenskih vaseh v Rožu. Koroška mu je pričela hvaležno vračati tisto, kar je žrtvoval zanjo. Utrdili so se odbori OF in vsi Slovenci so bili prištaši NOB. Vzpostavljeno je bilo enotno politično vodstvo za vso deželo. Pomnožili so

Da bi preprečil umik nemški vojski in podal preko Karavank tudi Jeseniško-bohinjsko S. Smolej)

se partizanski bataljoni, vane so vstopali domači in pobegli nemški vojaki.

Ko so Mostečnikovi zjutraj vstali, sem jim povedal, da Tomaža ni več. Vsi smo jokali. Še v temi smo ga prinesli iz hiše v shrambo, v

kateri sva ča noči. Zjutraj ča hčerka n prej na Mač la sporočilo, tizanska pat maža pokop, šla na Gure,

Obveščevalna dejavnost v s

To je naslov predavanja, ki ga je v 14 krajih jeseniške občine organizirala delavska univerza. Predavanje so di v okvir splošne vojaške vzgoje prebivalstva, ker je varnost občana in države pravica, dolžnost in čast vsakega državljanja.

Jugoslavija kot država, je po svoji družbeni ureditvi, posebnih poteh svojega demokratičnega razvoja, načelni in miroljubni zunanji politiki mnogostanski interes za mnoge države sveta. Uveljavila se je kot pomemben faktor miru in napredka in si pridobila številne prijatelje po svetu, ki jih preseneča, kako odločno se postavljamo po robu agresiji in kako dosledni smo pri obrambi svoje domovine.

Kljub temu pa ne smemo niti za trenutek izgubiti iz vida brezobzirno dejavnost reakcionarnih imperialističnih sil, katerih ost je naperjena proti naprednim in osvobodilnim gibanjem ter deželam. Ne smemo skrivati pred ljudmi dejstva, da je tudi Jugoslavija v središču pozornosti obveščevalnih služb tistih držav, ki jim ni všeč naša družbena ureditev in politika.

Naši gospodarstveniki bodo od časa do časa, odvisno od razvoja mednarodne politične situacije, opazili pravo invazijo ljudi, ki se predstavljajo za odposlance kapitalističnih tvrdk. V resnici pa je njihov namen hitro zvedeti

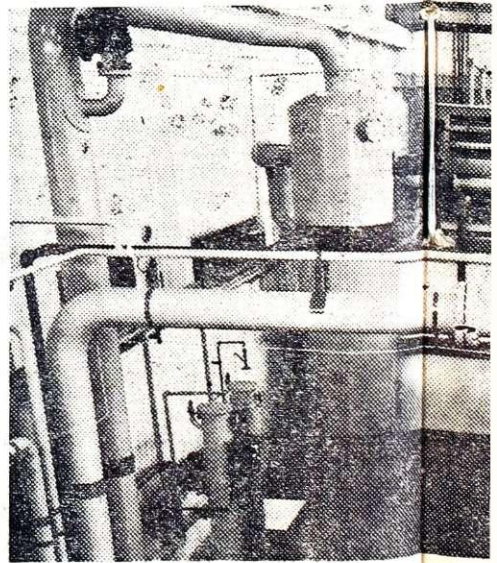
pomembne (morda trenutno pomembne), poslovne, državne in druge skrivnosti, katerih spoznanje, pa čeprav samo v kakšni nadrobnosti, analitični presoji, primerjanju ali kako drugače, utegne omogočiti vpogled v stanje vse panoge? Pri tem je vedeti, da obvestila z velikim veseljem zbirajo tudi razne konkurenčne tvrdke, pa čeprav se včasih morda niti ne zavedajo, da izza njih stoji močna mreža interesov obveščevalne službe. O turistih in »turistih« naša občani vedo precej več, ker so nas dober izučili nemški turisti pred drugo svetovno vojno.

Da so oni pr lež hitri k Jugoslavije sebi omenj ramo udi v nik za v legalnih obli bolj občutlj čene države. družbena re od takšnih kjer lahko ščem lastnih jetje) intere nost in razv.

Ce govori dežele ni sa klicnih služ st, ampak v potem bi v j

Bistrica v Rožni dolini na Koroškem je bila ena izmed prvih krajev, kjer so borci Gorenjskega odreda že maja 1943 izvedli več vojaških akcij in osvobodili ruske mladince, ki so bili na prisilnem delu. Načrte in podatke je pripravil narodni heroj Matija Verdnik (Foto S. Smolej)

Notranjost nove kisikarne naše železarnice

ki vojski in pomagal pri osvobojeju Koroške, se je maja 1945 Jeseniško-bohinjski odred. — Borci na Podkorenskem sedlu. (Fo-

kateri sva čakala tiste usodne noči. Zjutraj je odšla domača hčerka na dve zvezi. Najprej na Mače, kjer je oddala sporočilo, naj pride partizanska patrolja, ki bo Tomaža pokopala. Zatem je odšla na Gure, kjer je sporoči-

la brodniku, naj čaka na zvezi, da me prepelje čez Dravo. Tomaž je bil pokopan v zasilnem grobu za Dravo v Sp. Bistrici. Po osvoboditvi je bilo truplo prenešeno in pokopano v skupnem grobišču v Svečah v Rožu.

ost v svetu

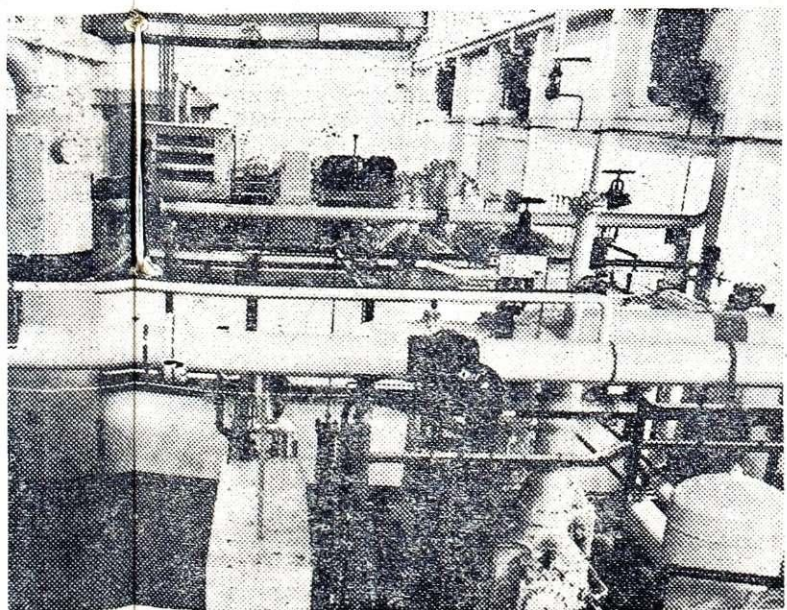
Da so oni prispevali levji delež hitri kapitulaciji stare Jugoslavije ni potrebno posebej omenjati. Pri tem moramo tudi vedeti, da sovražnik že v času miru prek legalnih oblik udarja na najbolj občutljive točke določene države. Gospodarska in družbena reforma je že ena od takšnih občutljivih točk, kjer lahko nekdo pod plaščem lastnih (mislim za podjetje) interesov razbija enotnost in razvija šovinizem.

Če govorimo, da varnost dežele ni samo dolžnost poklicnih služb državne varnosti, ampak vseh državljanov, potem bi v potrditev tega še

to dodal: Pri nekaterih drugih narodih se čut budnosti goji od rane mladosti in je sestavni del osebnosti. Angleži so prišli že kar v pregovor zaradi svoje gibljivosti tako v odnosu do notranje in zunanje varnosti države. Zato v svetu pravijo, da je vsak Anglež doma in v tujini obveščevalec svoje države. To velja tudi za Ruse, Nemce, Francoze in Američane.

To so nekatera vprašanja o katerih pa bomo več slišali na predavanjih, ki bodo od danes do konca februarja v občini. Predavatelj bo Lojze Rakoše, načelnik oddelka za notranje zadeve občine Jesenice. Se to: na predavanja so vabljeni vsi občani.

J. V.

aše železarne

Tine si je pri teh Čupnikovih besedah rekel, da je imel njegov oče prav, če je Čupniku očital oduševstvo. O Čupnikovem oduševstvu so govorili tudi drugi, celo njegovi politični somišljeniki, čeprav so pred njim o tem molčali. Javna tajnost je bila, da je Čupnik obogatel, ko je tik pred koncem svetovne vojne, takrat, ko se je razsula fronta na Piavi, z nekim železničarjem izpraznil nekaj zabojev z dragocenostmi in se tako postavil na svoje noge. Kdor pa je enkrat bogat, mu ni težko poskrbeti, da se mu bogastvo množi kar »samo od sebe«, kakor pravi starejši ljudje. Bogastvo mu daje ugled in spoštovanje drugih, čeprav vsi vedo, da tat in oderuh spoštovanja in ugleda ne bi smela uživati. Toda pravica, ki vlada ljudem, je na strani bogatih in revni jo morajo spoštovati in ubogati, če nočejo občutiti njenega biča, kakor ga je moral občutiti Tineov oče, ki je vse stvari vselej imenoval s pravim imenom in ne s hinavskim, kakor so v javnosti »hvalili« ljudi, ki uživajo družabni ugled zaradi bogastva in družabnega položaja.

Vse to je Tine vedel, saj se mu je zakoreninilo že v otroško dušo, ko je moral poslušati večna prekanja o tem med mamo in očetom. Ni vedel, komu naj bi dal večji prav. Ko je doraščal in kdaj pa kdaj razmišljal o tem, bi moral dati prav očetovim pogledom na življenje. A kaj ko je oče govoril samo, kako naj bi bilo in kako bi v življenju moralo biti, da bi bilo dobro in pravično za vse, mama pa je kakor večina ljudi gledala na življenje, na tako, kakršno je in ga po mamino ni mogoče spremeniti, marveč se mu je treba prilagoditi, če hoče vsaj znošno živeti in se izogibati biču, ki tako rad in tako pogostokrat tepe uboge ljudi, zlasti take, ki se z življenjem ne morejo ali nočejo spri-

SIVO MESTO

jazniti in ki menijo, da bi ga bilo mogoče spremeniti v prid revnih ki razen svojih delovnih rok nimajo ničesar.

V tem ima mati prav saj je prav ona najbolj krvavo občutila, da se z življenjem človek ne sme kregati, če hoče, da ga življenje ne bo teplo še bolj, kakor že tako in tako tepe ubogega človeka.

— Pametni se nikoli ne postavljajo življenju po robu.

Tako mu je mati večkrat govorila in mu dajala za zgled očetovo trpljenje in prezgodnji konec.

— Prezgodnji konec samo zato, ker se ni hotel sprijazniti z življenjem, kakršno je, — mu je govorila in mu potem naštevala mnoge, ki so včasih bili prav taki kakor oče, a ki jih je kasneje še ob pravem času srečala pamet.

Naj pogleda samo Mareja, mu je prav te dni, ko mu je Marej napisal priporočilo strokovne organizacije za sprejem v tovarno, govorila.

— Mu more kdo kaj očitati? Pameten, trezen, spoštovan človek je. A oče ga je imenoval izdajalca delavske stvari. Toda, ali je izdajalec človek, ki ga spoštuje večina delavcev in ki ga je izvolila za svojega strokovnega voditelja. Marej ni vrgel puške v koruzo, kakor mu je tisočkrat in tisočkrat očital tvoj oče. Se vedno se bori za delavsko pravico. In pri tem tudi marsikaj doseže. A kaj so dosegli taki kakor tvoj oče? Sebe in družino so spravili v bedo in nesrečo. Žandarji jih nadlegujejo. Po arestih se valjajo. Proti oblasti hujskajo, potem pa, ko jih oblast zapre, kriče, da je oblast krivična do delavcev in ljudi, ki se za delavce bijejo. Mareja doslej še nihče ni preganjal in zapiral, pa je za delavce storil mnogo več kakor lakšen Vreg, ki ga nenehno vlačijo v ječe med žandarskimi bajoneti.

Vrega, nekdanjega očetovega prijatelja, mati ne more videti.

— Ko bi ne bilo Vrega, bi bil oče drugačen človek. Ne vztrajal bi pri nepopoljšljivcih. Postal bi

tak, kakršen je bil pred vojno, mi vsi pa bi bili srečni. Tako pa...

Tineta se dotakne neka roka in mu preseka misli.

Če govoriš o volku, pride.

Tako si reče, ko v človeku, ki se ga je dotaknil, spozna Vrega.

»Ah, vi ste,« bi se Tine najraje umaknil bledemu človeku, ki mu na licih žari svetlo rdeča jetična rdečica.

»Jaz? A ti? Čakaš?«

»Da, čakam,« pravi Tine z glasom, ki je dovolj zgovoren, da mu je Vregova družba v tem trenutku vse prej kakor dobrodošla.

»Pa bo kaj?«

Tine skomigne z rameni. V Vregu, ki se je komaj pred tedni vrnil iz enoletne konfinacije, ne vidi samo človeka, čigar družba mu je v tem okolju nevarna, marveč tudi bivšega, v tovarni zaposlenega ključavničarja, ki bi njemu prav lahko odjedel delo in kruh.

Torej je tu še eden, ki bi ga lahko sprejeli v tovarno namesto njega, pomisli, obenem pa vnovič zaskrbljeno ošine gručo, med katero je lahko še več ključavničarjev, brzkone nevarnejših od Vrega, ki ga bodo sprejeli najbrž šele tedaj, če bi v gruči ne bilo nobenega ključavničarja več.

Da, drugi so nevarnejši kakor Vreg, začuti v sebi rdečo očetovo senco, ki mu je padla v dušo prav z Vregovim prihodom.

Brez dvoma, v očeh uradnika, ki sprejema nove delavce, bodo imeli vsi drugi prednost pred sinom rdečega Kosirnika, pomisli, zlasti še, če ga bo uradnik videl v Vregovi družbi.

Zato se mora Vrega, ki ga je prinesel sam vrag, znebiti prej, preden se bodo odprla vrata vratarnice in preden bodo začeli spuščati skupine čakajočih pred sprejemni urad.

A kako? Vreg se je pripeljal k njemu in se mu zajedel v dušo kakor v kožo klop. Pripoveduje, da se je vrnil iz konfinacije in da že tedne zamača, da ga bodo zaposlili. Tudi danes ne upa, da bo kaj. Vseeno pa bo počakal, saj ima čas do desetih, ko se mora javiti na policijskem komisariatu kakor sleherni dan. Prepovedali so mu svobodo gibanja in če hoče kam iz revirja, mora poprej zaprositi za posebno policijsko dovoljenje.

»Nisem sam,« pravi, kakor da Tine tega še ne ve, saj o tem govori že ves revir. »Se več je takih. Mnogo mlajših kakor jaz. Smolnikarjev Albin se je zadnjič peljal samo v Radovljico, kamor so ga klicali na sresko načelstvo, pa so ga že na vlaku prijeli in pripeljali nazaj. Sikaniranje. Navadno šikaniranje! Poziv načelstva jim ni zadoščal. Hoteli so dovoljenje policijskega komisarja Carmaka, čeprav je sreski načelnik večja šarža kakor obmejni policijski komisar. Najbrž se je to zgodilo z vednostjo sreskih barab samo zato, da so lahko Albina kaznovali z denarno globo in ga zaprli za štirinajst dni.«

Vregove besede letijo mimo Tineta, kakor bi jih odnašal veter, ki je pravkar začel nekoliko ostreje veti z vzhodne strani in upognil sive stebre dima nad martinarskimi dimniki v zahodno smer, proti gostemu drevju Hrenovice, iz katerega kipi stolpič dvorca, v katerem stanujejo nekateri višji tovarniški inženirji in ki je poleg prav tako stolpičastega hotela »Triglav« najlepša stavba v arhitekturno revnem sivem mestu, bolj podobnem dolgi žalostni vasi kakor kraju, ki bi zaslužil naslov mesta.

Vreg opazi, da ga Tine ne posluša, pa bi tako rad zvedel, kaj misli sin njegovega prijatelja o policijskem nasilju nad komunisti.

— Po materi se je vrgel, — ga zaboli. Svoje sovražstvo do Kosirnika in komunistov, v katerih je videla gorje svojega življenja, je vcepila vanj.

In to občutje se še poglobi, ko zve, da ima Tine priporočilo za sprejem v tovarno od Mareja.

»Marej ti je dal priporočilo?«

»Da, Marej,« poudari Tine, ki ve, da Vreg Mareja sovraži prav tako, kakor je Mareja sovražil njegov oče.

»No, Marej je pri podjetju dobro zapisan. Potem se ti ni treba bati, da dela ne bi dobil.«

»Tudi jaz mislim,« pravi Tine kljubovalno in čaka, da se bo Vreg odlepil od njega in se zdrenjal kam drugam.

Toda Vrega Tinetov glas ne moti.

»Tako torej?« pravi bolj zase kakor Tinetu.

stipendij in v prostoru in času, v katerem živimo. V primerjavi z drugimi večjimi mesti in centri je pri nas zelo nizek odstotek takih, ki kvarijo ugled celotni mladi generaciji. Problem, ki je mnogo bolj prisoten, pa je, kako mladino še v večjem številu vključiti v naše družbeno politično dogajanje in v društveno dejavnost. Prizadevanja v tej smeri so največkrat neuspešna, ker hojenja in želje današnje mladine največkrat istovetimo z generacijami pred njimi. V tem pogledu je bila konferenca nekoliko okrnjena, ker v razpravi niso sodelovali tudi predstavniki sedanje generacije.

Razprave posameznih govornikov so opozorile, da ima sedanja mlada generacija preveč negativnih vzorov in da deluje preveč negativnih vplivov, ki z večjim ali manjšim učinkom vplivajo na oblikovanje mlade osebnosti. Opozorili so predvsem na množico literarne plaže, na filmsko programsko politiko, na povečan vpliv cerkve, pa tudi na negativne vzore, ki jih mladi vidijo v starejših.

je samo dopolnjevanje prizadevanje staršev. Mnogo jasneje in odločnejše bi morali mnogim staršem to dejstvo predložiti mnogo prej, namesto, da so se izgovarjali na

nja seja konference, ki naj bi obravnavala problem zaposlovanja mladih, kaže na načrtno in preudarno delo občinske konference SZDL.

senic, da sta se dva soseda že pobijala oziroma grozila eden drugemu s sekuro v roki, pred poravnalnim svetom pa sploh nista vedela zakaj

mar in ne za cesto Jesenice-Kočna-Poljane, ki so III. reda in sodijo v skrb republike oz. Cestnega podjetja Kranj.

Zanimiv posvet o delu s pionirji

V prvi polovici januarja je bil na Jesenicah zanimiv posvet, organiziran na pobudo občinske zveze DPM s predstavniki šol, varstveno vzgojnih ustanov, krajevnih skupnosti itd. Posveta so se udeležili tudi člani pionirske komisije ter predsedniki DPM. Na dnevnem redu posveta sta bili dve zelo pomembni točki. Najprej je predsednik občinske zveze DPM tov. Bernard Jakopič obrazložil delovni načrt zveze, ki je zelo pester. Skoraj ni meseca v letu, da DPM ne bi organizirala prireditve ali tekmovanja bodisi v krajevnem ali občin-

skem merilu. Tov. Jakopič je v svojem poročilu še posebej poudaril, da bo treba tudi v prihodnje posvetiti vso skrb našim pionirjem, ker že sedaj opažamo razne negativne vplive na otroke.

Da pa bi občinska zveza DPM in DPM v posameznih krajih naše občine lahko svoj delovni načrt uresničila, je potrebna tesna povezava s krajevnimi skupnostmi. Obširneje so govorili tudi o delu pionirske komisije, ki ga je obrazložila tov. Ščavničarjeva, v razpravi pa sta sodelovala tudi tov. Milenko Vidmar, predstavnik zveze DPM

Slovenije in Miran Cirkelbah, urednik Pionirskega lista. Med drugim je tov. Ščavničarjeva predlagala, naj bi med počitnicami organizirali seminar za pionirje, ki naj bi se ga udeležili tudi mentorji s posameznih šol, razen njih pa tudi nekateri člani DPM.

Tov. Svoljšak, Cirkelbah in Vidmar so govorili predvsem o vzgojnih problemih. Pri tem je tov. Svoljšak, upravitelj osnovne šole »Tone Cufar«, zlasti poudaril vlogo družine, ki je primarni faktor vzgoje. Opažamo prav nasprotno stanje in sicer, da imajo starši vse premalo časa za svoje otroke in je zato veliko otrok prepuščeno samim sebi, neprimernemu okolju, vplivu televizije, razni družbi itd. Naši otroci so v bistvu dobri, je poudaril tov. Svoljšak in nas včasih tudi

presenečajo. Toda za njih moramo imeti več časa, bolj se jim moramo posvetiti ter jih pritegniti k delu. Večkrat govorimo o zdravju naših otrok in o tem, da so podhranjeni, toda če pogledamo v koše za odpadke, je slika povsem drugačna. V koših je še veliko nedotaknjenih kosov kruha z namazi.

Med sklepi, ki so jih sprejeli na posvetu, naj omenimo, do bodo že v bližnji prihodnosti izdelali program dela pionirske komisije. K reševanju posameznih nalog bodo povabili še nekatere vzgojitelje, ki so strokovnjaki v posameznih panogah dela svobodnih aktivnosti pionirske organizacije. Prav tako nameravajo nadaljevati s posveti, za otroške prireditve pa bo treba dobiti potrebna denarna sredstva. -or

S skupščine občine Jesenice

Gospodarski razvoj in komunalne investicije

V ponedeljek, 22. januarja je bila skupna seja sveta za gospodarstvo in sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve pri Skupščini občine Jesenice. Razprava o gospodarstvu v preteklem letu in možnostih razvoja v letošnjem letu ter o izvršenih komunalnih investicijah in predlogu programa za letošnje leto v občini je bila toliko pomembna in živahna, da je seja trajala nekaj več kot štiri ure. S to sejo se je začela tudi širša razprava o teh vprašanjih v občini, katera se bo nadaljevala še na zborih volivcev ter na sejah obeh zborov Skupščine občine Jesenice.

Gospodarstvo občine je v lanskem letu doseglo približno 1.066.286.000 N din celotnega dohodka, kar je za 0,5 odst. manj kot leto poprej. Manjša sta bila tudi družbeni proizvod za 0,3% ter narodni dohodek občine za 9,2 odst. To končno pogojuje tudi manjši dohodek za razdelitev (dohodek podjetij) za 8,5%, ki znaša približno 182 milijonov N din. Ob pregledu podrobnih podatkov je mogoče videti, da so gospodarske organizacije v občini razen Železarne uspešno zapeljale leto 1967, so pa še vedno nekatere pomanjkljivosti kot to, da je čutiti premajhen vpliv strokovnega dela, premalo so izkoriščene možnosti, ki jih je mogoče doseči z združevanjem in poslovnim sodelovanjem, da naraščanje osebnih dohodkov ni bilo v skladu z gibanjem

gospodarstva ter na splošno, da se prepočasno prilagajamo novim oblikam gospodarjenja. Marsikatero delovno organizacijo je gospodarska reforma zatekla nepripravljeno, zato je nujno, da se te čimprej izvele iz težav. Na osnovi lanskega letnega rezultata razvoja posameznih podjetij, potreb tržišča ter začrtanih smeri razvoja v srednjeročnem programu je oddelek za gospodarstvo pri Skupščini občine pripravil možnosti razvoja gospodarstva v letošnjem letu. Realno je pričakovati povečanje družbenega proizvoda občine za približno 8,7%, narodnega dohodka za 6,8% in dohodka za razdelitev za 6,3 odst. Za industrijo, oziroma železarno je težko predvideti točen razvoj, ker sta narejeni dve možnosti z bistvenim razlikovanjem v delitvi

celotnega dohodka. Industrijske poslovne enote s sedežem izven občine bodo investirale v modernizacijo okoli 1.928.500 N din — LIP Bled za nov obrat v Mojstrani, Izolirka novo proizvodno halo za proizvodnjo mineralne volne.

V kmetijstvu je potrebno povečati število vzornih kmetij s specializacijo in preusmeritvijo predvsem na pašnokošni sistem. V gozdarstvu je predvidena manjša sečnja iglavcev, a večja sečnja listavcev — v skupnem za 22% manj.

Tudi v gradbeništvu je pričakovati manjšo realizacijo, SGP Sava pa namerava začeti z gradnjo novega obrata za proizvodnjo gradbenih elementov.

V prometu je predvidena večja realizacija za 10,5% s pomembnejšimi investicijami: gradnja javnih garaž, nabave novih vozil in drugo.

Tudi v trgovini je pričakovati zopet počasnejše večanje prometa ter nekaj novih prodajal: za stanovanjsko opremo pri gimnaziji, trgovski paviljon na Bokalovi cesti in pri Čufarju, trgovina v Mojstrani. Predvideno je tudi povečanje prometa na

področju gostinstva z začetkom gradnje novih dveh hotelov v Kranjski gori in na Korenskem sedlu, nove restavracije na Plavžu, drugih manjših restavracij in objektov. Predlog razvoja predvideva tudi povečanje prometa v obrti in pa večje modernizacije v KOOP-u v Mojstrani, lesnogalanterijskih obratov, Komunalnem servisu, Kovinoservisu in Kroju. Enako povečanje dohodka je predvideno tudi v komunalno-stanovanjski dejavnosti, dvakratno povečanje izvoza, zaposlenost v družbenem sektorju gospodarstva, osebni dohodki pa bodo porasli za nekaj več kot 2%. V letošnjem letu bo predvidoma zgrajenih v družbenem sektorju 162 stanovanj in nekaj v zasebnem sektorju, pri čemer pa je treba vedeti, da potrebujemo za popolno rešitev problematike v občini okoli 1079 stanovanj.

Navzoči so imeli sicer največ pripomb v zvezi s turizmom in razvojem te panoge predvsem v Zgornjesavski dolini. Govorili so o upravičenosti ali neupravičenosti gradnje sodobne klavnice na Plavžu ter perspektivah stanovanjske gradnje v občini. Navzoči so bili mnenja, da je potrebno vlagati denar v take dejavnosti in gradnje, kjer lahko pričakujemo hitrejši vračanje in uspehe. Prav tako so se strinjali, da Skupščina občine v letošnjem letu ne bi objavila le smernice razvoja gospodarstva, temveč bi morala zadolžiti posamezne delovne organizacije, da bodo izpolnile predviden program. Ob tem je bila izrečena tudi želja, da naj bi Železarna v prihodnjih letih, ko predvidevamo zopet boljše situacijo, imela več posluha za gospodarstvo občine, kot pa je bila to praksa v preteklosti.

V drugi točki dnevnega reda pa so člani obeh svetov razpravljali o izvršenih komunalnih investicijah v lanskem letu ter o predlogu programa komunalnih investicij v letošnjem letu. Skupno je bilo v lanskem letu izvršenih raznih del v vrednosti 11.013.000 N din, kar je bilo za 1.500.000 N din več od predvidenega. 68% porabljene denarja so prispevale razne delovne in druge organizacije, ostalo pa je bilo poravnano iz občinskega proračuna. Navzoči so bili tudi mnenja, da je bilo glede na vsoto denarja veliko narejenega.

Za letošnje leto je predvideno raznih najnujnejših del v skupni vrednosti 8.638.000 N din, čeprav je potreba dosti več. Vsi so se tudi strinjali, da je potrebno na posameznih postavkah združevati denar in ga namenjati za najnujnejše komunalne investicije. Na tak način bi lahko marsikateri objekt dokončali, ne pa da je veliko začete in narejenega na pol. S tako usmeritvijo so zelo tehtno razpravljali o posameznih predvidenih investicijah. Pri cestah so bili mnenja, da

imajo prednost rekonstrukcija glavne ceste med kinom Plavž in bolnico, nadaljevanje urejanja ceste v Planino pod Golico in dokončanje ureditev Tomšičeve ceste. Prav tako naj bi v letošnjem letu dokončno zgradili most v Mojstrani, medtem ko bi za most pri Šegu v podaljšku Tomšičeve ceste letos naročili in plačali le načrte.

Denar za redno vzdrževanje cest, za ureditev pločnika na desni strani Ceste železarjev od železniškega nadvoza do Železarne, za ureditev avtobusnih postajališč in postavitve utic od Mojstrane do Rateč ter obnovitev cestnih oznak mora biti. Živahnejša je bila tudi razprava o komunalnih investicijah pri kanalizaciji. Mnenja so bili, da je problem ureditve kanalizacije na Blejski Dobravi tako pereč, da je potrebno ves denar nameniti za to investicijo. Glede na problem preskrbe s pitno vodo v Kranjski gori je potrebno začeti s študijem za nov vodovod. Dalj časa so se zadržali tudi ob hudournikih in njihovi ureditvi, saj je ob močnejšem deževju na celotnem področju naše občine nevarnost hujših katastrof. Zato naj bi smotrno nadaljevali z deli, Gorenjska vodna skupnost Kranj pa naj bi z denarjem za vzdrževanje uredila tudi hudournik Ukova. Sicer pa so predvidena nadaljna dela pri zavarovanju obrežja Save pod Mežakljo in v Martuljku, zavarovanje obrežja hudournika Jeseničica, Hladnik in Belca ter drugo. Nekaj denarja je namenjenega tudi za hortikulturno urejanje zelenih površin na Jesenicah, Javorniku in Kranjski gori, medtem ko bodo dela pri elektro energetskem omrežju in javni razsvetljavi ter pri PTT omrežju predvidoma v večini financirale delovne organizacije same. Ker je nujno potrebno pripraviti tudi vrsto urbanističnih, geodetskih in zazidalnih načrtov, več kot pa jih predvideva predlog programa komunalnih investicij, bo nekaj denarja zmanjkalo. Zato naj bi poskušali pridobiti še delovne organizacije, ki bi pri posameznih delih sodelovale. Po predlogu bi delovne organizacije prispevale 3 milijone 894 tisoč novih dinarjev, kar pa je enkrat manj kot pa v preteklem letu.

L. T.

Kako rešujemo izgradnjo novega učnega prostora

Skoraj je minilo že dve leti, ko je Skupščina občine Jesenice na pobudo družbeno političnih organizacij sprejela priporočilo vsem delovnim organizacijam v občini, da naj v letih 1966, 1967, 1968 in 1969 po zaključnem računu prispevajo po 80 N din na zaposlenega v sklad za izgradnjo novega šolskega prostora v občini.

... v jeseniški občini

To priporočilo je bilo povsem utemeljeno že v času sprejema, še bolj pa je aktualno danes, ko tudi v šolah resno govorijo o prostih sobotah. Rešitev, ki jo za prehodno obdobje predlagajo šolski organi, je resnično lahko samo prehodna, ker ne rešuje prehoda v sr. islu šodobnih pedagoških smotrov. Le-ti pa zasledujejo celodnevno bivanje učencev v šoli in sploh modernizacijo pouka. Sedanji način prehoda na proste sobote v šolstvu, ob istočasnem prehodu na proste sobote na ostalih področjih, bo za mnoge starše predstavljal nove probleme (varstvo in prehrana otrok).

Z vsemi temi ugotovitvami je toliko bolj utemeljeno priporočilo SOB Jesenice o prispevku delovnih organizacij za gradnjo novega šolskega prostora. Vendar pa dosedanja rezultata zbiranja denarnih sredstev kažejo, da večina naših delovnih organizacij ni doumela tega in da jim je skrb za družbeni standard še vedno le deklaracija.

Tako je od 134 delovnih organizacij, kolikor jih je prejelo priporočilo in pogodbe:

podpisalo pogodbe za leto	
1966	69
1967	71
1968	66
1969	1

Skupaj je bilo doslej v dveh letih vplačanih 282.957.36 N din, namesto po predvidevanjih in številu zaposlenih 1.800.000 N din. Zelo negativna ugotovitev je dejstvo, da kar 46 delovnih organizacij pogodb niti v pozitivnem niti v negativnem smislu sploh ni vrnilo, 10 delovnih organizacij pa je pogodbe vrnilo in odgovorilo negativno. Komentar za vsakogar, ki pozna razmere v šolstvu in le-teh ni malo, je povsem odveč.

... v radovljiški občini

Podobno kot pri nas, so tudi v sosednji občini poskušali reševati izgradnjo novega učnega prostora. Ker so bili rezultati prizadevanj SOB in družbeno političnih organi-

zacij Radovljice enaki jeseniškim, so se zelo preudarno in pripravljeno lotili akcije za uvedbo samoprispevka občanov za gradnjo novih šol. Na nedeljskem referendumu so tudi uspeli. Referendumu se je odzvalo 74,5% vseh vpisanih volivcev, za samoprispe-

izpolnilo svoje obveznosti

58
14
—
—

vek pa se je izreklo 56,9% volivcev. Tako bodo v sedmih letih s samoprispevkom občanov, s prispevkom delovnih organizacij in prispevkom Skupščine občine Radovljica zbrali čez 20 milijonov N din in s tem zagotovili kontinuirano gradnjo novega učnega prostora in s tem solidno osnovo za modernizacijo šolstva v občini.

Ob vsem tem lahko zaključimo, da brez preudarne in zavzete politike vseh družbeno političnih dejavnikov in prek njih občanov, v občini v nadaljnjih prizadevanjih ne bo uspeha. Potrebno je samo, da se v rešitev tega vprašanja zagrižejo vse progresivne sile v občini tako, kot smo se že enotno zagrizli v rešitev določenih problemov.

Misli

Človek ne hvali rad in ne hvali nikdar nikogar, ne da bi mislil na lastno korist. Hvala je spretno, pritaženo in pretkano laskanje, ki drugače zadovolji tega, ki jo daje, in onega, ki jo prejema. Le-ta jo sprejema kot povračilo za svoje zasluge, le-on jo daje, da opozori na lastno pravičnost in razsodnost.

Upanje, najsi je še tako goljufivo, služi vsaj temu, da nas vodi do konca življenja po prijetni poti.

La Rochefoucauld

»Hamlet« v jeseniškem gledališču

Shakespeareov HAMLET predstavlja enega izmed viškov svetovne dramatike. S svojo občečloveško problematiko je bil aktualen takrat, ko ga je njegov avtor ustvaril in je prav tako pekoče resničen tudi danes, ko je minilo od časa, ko je Shakespeare živel, več kot 300 let. Zato sodi to delo v železni repertoar vseh gledaliških hiš na svetu, ki ga pogosto uprizarjajo.

Vendar HAMLET ni imeniten samo zaradi svoje tematike. Ta tragedija tudi ni lahka za uprizoritev in predstavlja za gledališko hišo, ki se je loti, tudi določen preizkusni kamen. Zahteva prvotnega igralca za naslovno vlogo ter celo vrsto izkušenih in sposobnih interpretov za ostale zahtevne like. Tudi režiser, scenarist in tehnika imajo veliko in odgovorno nalogo.

Režiser Srečko Tič je za 30-letnico svojega gledališkega delovanja izbral prav HAMLETA. Pogumno se je lotil posla, ki je za amaterske pogoje, v katerih deluje naša gledališka hiša, izgledal skoraj prezahteven. Vendar je imel pri tem poleg svoje strokovne sposobnosti in nemajne vztrajnosti tudi srečo s tem, da je izbral sodelavce, ki so bili tudi svoji nalogi kos. V pripravo te predstave je bilo vloženo ogromno truda. Prve vaje so se pričele že ob koncu lanskoletne sezone in so se nadaljevale v septembru vse do pretekle nedelje, ko je bila premiera. Posebne težave so bile v tem, ker je potreben zelo številan ansambel, posamezni igralci pa so bili zaradi službene zadržanosti večkrat odsotni ter niso redno sodelovali na vajah. Vendar je bil ves trud kronan z uspehom, ki je enak vložnemu delu.

Pri HAMLETU je osrednji igralski problem naslovna vloga, v kateri so se vedno več ali manj uspešno preizkušali znani svetovni in slovenski igralci. Tudi jeseniška izvedba v tem ni bila izjema. Slavko Polanc je prevzel na sebe to težko breme in je treba priznati, da ga je tudi ne samo dobro, temveč odlično nosil. Zaigral nam je Hamleta takšnega kot smo si ga le lahko želeli. Vloga mu je igralsko ležala, odlično je obvladal zahtevni župančičev prevod in nam je predstavil nesrečnega kraljeviča z vsem žarom in svojim bogatim igralskim znanjem.

Njemu ob strani je stala cela vrsta igralcev, ki so s kreiranjem ostalih vlog dali ustreznimi pečat celotnemu dogajanju na odru in pripomogli k uspehu predstave. Težko je naštetiti vse, saj jih je bilo blizu dvajset. Omenim naj vsaj tiste, ki so na svojih ramenih nosili poleg Polanca vso težo predstave. Tine Rant kot lokavi kralj Klavdij, Stanka Geršakova kot nesrečna Hamletova mati, izvrstni Polonij Francija Pogachnik, presenetljivo doživeta Ofelija Tatjana Koširjeva in nekoliko zadržani Janez Kavčič kot Laert. Pozabiti pa ne smem tudi na dva igralca, ki sta včasih zelo aktivno sodelovala v naši

gledališki hiši, pa ju že nekaj let nazaj nismo videli. To sta bila Milan Dornik, ki je s svojo kreacijo Horacija dokazal, da še ni pozabil, kar je včasih znal in Ciril Kavalar, ki je solidno odigral kar tri manjše vloge.

Režiser Srečko Tič je s to predstavo pokazal vse svoje sposobnosti. Z uspešnim ertanjem besedila je preprečil nepotrebno dolgovoznost in dal dogajanju na odru potreben ritem ob istočasnem stopnjevanju napetosti. Nekateri prizori so mu imenitno uspeli, kot tisti s kraljevim duhom, na pokopališču in kot krona celotnega dogajanja zaključni dvoboj med Hamletom in Laertom. Tu sta Polanc in Kavčič kot Laert pokazala tudi dobršno mero spretnosti. Zato je tudi

sabljanje, s katerim imajo na gledaliških odrih pogosto precejšnje težave, izpadlo kar prepričljivo.

Tudi preprosto, vendar zahtevam ustrezno sceno je zasnoval režiser. Pri odvijanju dogajanja na odru mu je učinkovito pomagal tudi Pavle Torkar s svojimi svetlobnimi efekti. Pa še ena pozitivna ugotovitev, da kljub obsežnemu in zahtevnemu besedilu nismo slišali šepetanke v avditoriju. Edino z glasbeno opremo nismo bili preveč zadovoljni. Bila je tehnično zelo slabo izvedena, za kar je bila verjetna krivda na slabem ozvočenju ali slabih posnetkih.

Brez dvoma pomeni uprizoritev Hamleta lep dosežek naših gledališnikov. S tem so dokazali, da so kljub amaterski osnovi naše gledališke hiše, sposobni dostojno postaviti na oder tudi takšno delo, ki dela včasih preglavice celo profesionalnim gledališčem. K.

Za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše so prispevali:

Sklad SRS Slovenije za pospeševanje kulturne dejavnosti Ljubljana — 5.000.-; Gorški muzej Nova Gorica — 20.50.-; Bogomil Gerlanc, Ljubljana — 20.00.-; Lebanj Majda, Ljubljana — 10.00.-; Šolski center za blagovni promet Kranj — 125.00.-; uslužbenci IB Elektroprojekt, Ljubljana — 263.00 N din.

Do 24. 1. 1968 je bilo zbranih skupno 54.679,77 N din. Za prispevke se vsem darovalcem iskreno zahvaljujemo.

Prispevke nakazujte na žiro račun: 5153-679-2135 ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE, sklad za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše.

Informacija o širšem posvetovanju

Informacija o širšem posvetovanju, ki ga je organizirala občinska konferenca SZDL skupaj z vsemi družbeno političnimi predstavniki na Jesenicah, dne 23. I. 1968 v prostorih Kazine o problematiki in družbeno političnih posledicah hokejske afere.

Posvetovanja so se udeležili tudi:

Lukaš — predstavnik republiške konference SZDL, Milan Pogačnik — član predsedstva republiškega sindikata, Adolf Arigler — predsednik Zveze za telesno kulturo Slovenije, Dr. Jože Gogala — generalni sekretar HZJ, Indž. Marijan Lukaš — predsednik HZS, Francot — član sekretariata HZJ.

Poleg omenjenih so bili na posvetovanju tudi predstavniki samoupravnih in političnih organizacij železarne Jesenice.

Zaradi posledic, ki so nastale v zvezi s to afero in ki presegajo okvir reševanja med športnimi organizacijami znotraj, je SZDL smatrala za potrebno iz širših družbeno političnih razlogov oceniti problematiko s ciljem, da se najde pozitivne rešitve na področju reševanja negativ-

nih pojavov na športnem področju.

Iz obširne razprave se je ugotovilo:

— da so vsi prisotni enotni pri obsodbi tega negativnega pojava v športu, čeprav se je ugotovilo, da najbolj pristojni dejavniki tega še niso obsodili;

— javnost na Jesenicah, ki je z ogorčenjem reagirala na postopek reševanja te afere upravičeno pričakuje in zahteva, da se uveljavijo samoupravne pravice tudi na področju osnovnih organizacij telesne kulture kot nosilca te družbene aktivnosti;

— nasprotja med življenjsko prakso, ki jo ne gre prezreti tudi v športu in zastarelimi predpisi s polno formalizma iz preteklosti tudi povzročajo in podpirajo negativne pojave. Zaradi neurejenih formalno pravnih predpisov na področju telesne kulture, povzročajo kršitev demokratičnih odnosov in samoupravnih pravic ter pogojujejo negativne ekscese, ki so kvarni za nadaljni razvoj in položaj amaterskega športa pri nas. To se kaže kot posledica tudi v protestu najširše javnosti,

Pred delovno konferenco javorniške Svobode

Upravni odbor DPD Svobode na Javorniku je pripravil vse potrebno za izvedbo delovne konference, ki bo jutri ob 19. uri zvečer v dvorani osnovne šole na Koroški Beli. Pred konferenco bodo člani dramskega odsaka odigrali kratek prizor iz Tomažičeve dramatizacije Jurčičeve povesti DOMEN.

Na konferenci bodo govorili o delu Svobode v preteklem obdobju ter o vlogi, ki bi jo morala odigrati v današnjem času na svojem delovnem področju. V poročilih in razpravi nameravajo sprego-

voriti tudi o vključevanju mladih, zlasti v pevski zbor, ki ga je menjava generacije še najbolj prizadela. Tudi na jutrišnji konferenci bodo razpravljali o gradnji kulturnega doma. Skoraj vse delo UO društva je bilo lani v glavnem usmerjeno v to, da bi čimprej dogradili kulturni dom in začeli z delom v novih prostorih.

Upravni odbor DPD Svoboda Javornik vabi vse člane društva, tudi tiste, ki morda iz objektivnih razlogov ne bodo prejeli vabil, da se jutrišnje delovne konference udeležijo v polnem številu.

Partizanski humor

USPAVALNO SREDSTVO

Poleti 1943 je bil Vice Buljan ob avtomobilski nesreči na osvobojenem ozemlju poškodovan tako, da je moral ležati. Tiste dni se je nenehno mudil pri njem njegov kurir z vzdevkom Tarzan. Nekaj od bolečin, nekaj od jeze, da se mu je to

pripetilo, Vice ni mogel spati in zdravnik mu je priporočil uspalne tablete. Čez nekaj dni ga je zdravnik vprašal:

»Kako učinkujejo tablete, Vice?«

»Imenitno,« je odgovoril Vice; »jaz zaužijem tablete, Tarzan pa spi.«

Mijo so vprašali, kdaj je bil v partizanih najbolj na trnih. Pa pravi: »Takrat, ko smo imeli po tridnevni hajki prvič spet toplo hrano: mulo v golažu. Jaz pa sem v hajki izgubil menažko in žlico...«

obsodi ta negativni primer in to pred odhodom na olimpijske igre;

— da se takoj še pred olimpijskimi igrami po osrednjih organih formira komisija, ki naj razišče še ozadje te zadeve ter glavne akterje kaznuje;

— da bi se postopek hitreje odvijal naj prizadeti igralci iskreno sodelujejo in s tem zmanjšajo osebno odgovornost tega prekrška in tako pripomorejo ugotavljanju vzrokov tega ozadja.

Pod takimi pogoji naj bi reprezentanca odpotovala na olimpijske igre v objavljeni postavi.

To drugo stališče je sicer zastopal manjši del prisotnih.

Občinska konferenca SZDL priporoča, da vsi zainteresirani in odgovorni to informacijo obravnavajo in zavamejo stališča ter ustrezno ukrepajo.

Občinska konferenca SZDL
Predsednik
Ludvik Kejžar

Dopisujte v »Železarja«

Proslava 20 letnice uspešnega razvoja jeseniškega hokeja ali začetek konca te športne dejavnosti na Jesenicah

V letošnji sezoni so športni delavci HK Jesenice vključili v svoj bogat program tudi prireditve, ki bi kot zaključek sezone obeležili jubilejno 20. leto delovanja te športne zvrsti na Jesenicah.

Kot je že običaj, se ob takih prilikah, na tak ali drugačen način pregleda prehojena pot, doseženi uspehi in analizira probleme, ki so se na tej poti pojavljali in, ki so jih aktivni športniki-entuziasti in nesebični športni delavci z manjšim ali večjim uspehom premagovali.

V takih prilikah se tudi izrekajo zahvale in priznanja posameznikom, ki so s svojim nesebičnim sodelovanjem prispevali k napredku, izreka se zahvale široki športni in splošni javnosti, ki je moralno in materialno podpirala tak razvoj in prizadevanja neposrednih športnikov in športnih delavcev.

V takih prilikah se izraža ali manifestira priznanje pravilne politike delovnih organizacij, delovnim in političnim skupnostim, ki so skozi vse obdobje podpirali moralna in materialna prizadevanja in družbeno aktivnost na tem področju. Skratka ugotavlja se rezultati graditve socialistične družbe tudi na tem področju.

Medtem, dejavnost hokeja ob svojem jubileju izven programa dobiva drugačna obeležja, ki jih ni bilo mogoče predvideti, ki se jih nihče na Jesenicah ni nadejal.

Ko so jeseniški vrhunski hokejisti za svoj jubilej bili na poti, da dosežejo v svoji zgodovini največji uspeh — polfinalisti Evrope — in s tem dajo vsem prijateljem, vsem železarjem in vsem občanom Jesenic priznanje za materialno pomoč, moralno podporo in nesebično delo pri

ustvarjanju pogojev za dosego rezultata evropske vrednosti, se je zgodilo...

Kaj se je pravzaprav zgodilo?

Ceprav je že mesec dni od usodnega dogodka (ki ga je v časopisu imenoval prvi pisec »Pod Mežakljo je eksplodirala mina, tempirana iz Ljubljane«), šele sedaj dobiva prave oblike in pravi pomen, ki je bil brez dvoma usoden za jeseniški hokej; ni pa dvoma, da bodo ostale močne posledice tudi pri nadaljnjem razvoju slovenskega in jugoslovanskega hokeja. Posebne posledice pa se bodo odražale tudi na socialističnem športu in samoupravnem razvoju socialistične družbe v tej dejavnosti.

Postopek štirih hokejistov, članov naše skupnosti, ki so pred tako važnim športnim dogodkom poskušali izsiliti izpisnico za poznejši prestop v drug klub iz čisto materialnih interesov, je bila samo zunanja manifestacija negativnega pojava v našem športu, ki se je iz drugih panog aktivnega športa vrinil tudi v hokejski šport.

Ta negativni pojav je kupovanje igralcev ali bolje rečeno podkupovanje igralcev trhle športne morale z obljubami visokih denarnih vsot za prestop v klub, ki ima materialno zaledje in v našem primeru popolno podporo pri odgovornih v osrednjih športnih forumih.

Ceprav se okrog tega slepomiš in maha z raznimi predpisi in pravili o pravicah državljanov, o svobodi šport-

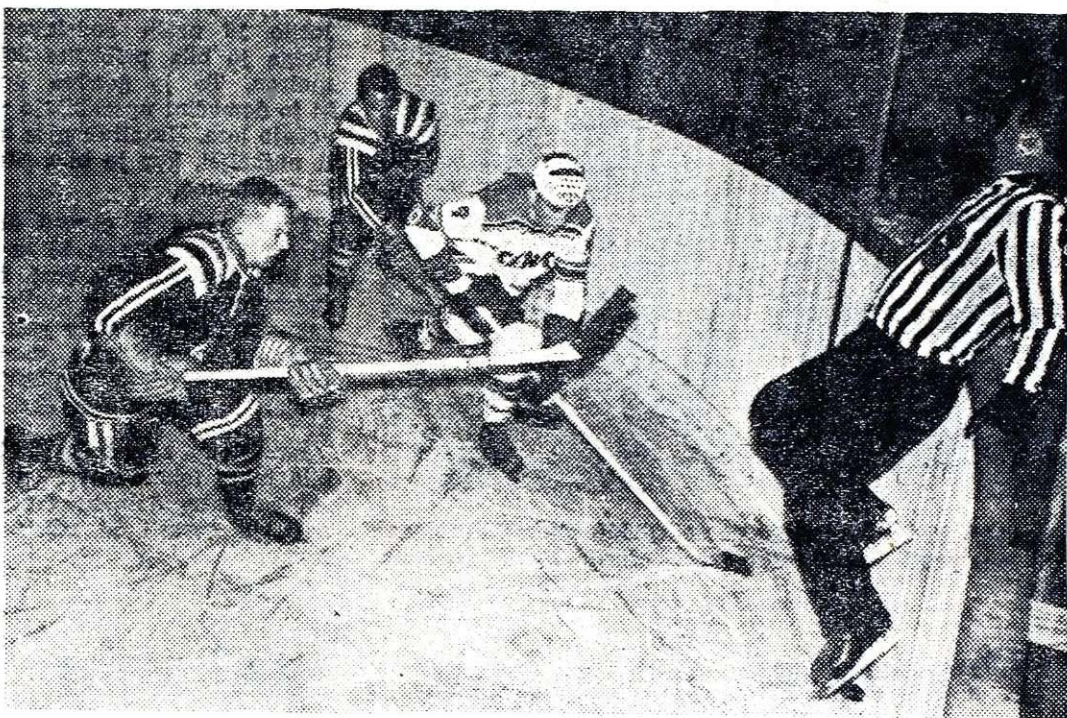
nikov, je popolnoma jasno, da so to vse že preizkušene metode birokracije, katera v vseh takih primerih postavlja sebe v »objektivnega zaščitnika« sistema in reda.

V samem bistvu pa gre tu za pravico močnejšega, torej bogatejšega, kateri po svo-

cem njegov klub ne bo dal manj, kot so dobivali v svojem matičnem klubu in nedavna izjava istega, da bodo preplačali igralca Jesenic, tudi čez ceno, ki je danes v inozemstvu. Ali pa izjava odgovornega funkcionarja hokejske zveze: »če kaznujete in

in vsa napredna javnost, ne verjamemo, da bodo prevladale mračne sile, vemo pa, da bo borba težka in napor na za dosledno izgradnjo samoupravnih socialističnih odnosov na športnem področju.

Mi športni delavci nismo za stari dobri amaterizem »PJE-

Tudi v hokeju se moramo prizadevati za resničen socialistični amaterizem

jem položaju lahko neomejeno razpolaga z družbenimi sredstvi. S takimi ustvarjalci dohodka niso in nikdar ne bodo mogli tekmovali, če pa bi bili toliko naivni, da bi tekmo sprejeli, jo ne bi mogli izdržati in bi jo izgubili. Da je ta ugotovitev realna, občuti danes vsak človek, za to je tudi vsak dan več dokazov; da jih naveden samo nekaj: predsednik HK Olimpije v časopisu »Sportske novosti« izjavlja, da omenjenim igral-

cem onemogočite igralce-prestopnike, da ne bodo šli na olimpiado, potem tudi drugi ne bodo šli! In dalje republiška hokejska zveza je v svoji izjavi najprej zmontirala pravila zveze tako, da matični klub nima nobene pravice do svojih igralcev, če jih neki klub kupi oziroma plača, da prestopijo. Pa še to: sekretar HK Olimpije daje navodila kršiteljem discipline, naj pred disciplinskim odborom matičnega kluba (društva) ne daje nobenih izjav itd.

No, navajanje dokazov, da je temu tako, ni niti potrebno, saj ni človeka v slovenski in jugoslovanski javnosti, ki ne zasleduje pojavov v športu, da misli drugače, kot pa da je ta negativni pojav že nekaj časa prisoten v športu in da ruši vse športne norme etike in morale, posebno pa uničuje športno aktivnost izven republiških središč in večjih administrativnih centrov.

Tukaj se postavlja vprašanje, ali ti pojavi predstavljajo pojave prehodnega pomena v naši družbeni reformi ali pa kot akterji teh pojavov mislijo, da to mora postati jutrišnja praksa — pravilo v družbi. Če bi obveljalo to drugo, ali pa če bo samo dalj časa trajalo tako stanje, potem je treba odkrito reči, da je pokopana vsaka humanizacija in etika v športu, skratka, da so pokopana vsa prizadevanja za izoblikovanje socialističnih odnosov na športnem polju.

Mi jeseniški športni delavci

RA DE KUBERTENA«, ker bi to bila iluzija, pač pa smo za socialistični amaterizem v pogojih samoupravne družbe, ki že dobiva svoje oblike; katere pa sigurno izključujejo trgovino z belim blagom oziroma človekom. T. F.

Poraz hokejistov Kranjske gore

V prijateljski mednarodni hokej tekmi je nizozemska ekipa DEN BOSCH brez težav premagala ekipo Kranjske gore. Pred 200 gledalci sta srečanje sodila Valentar (Jesenice) in Tarnovski (Can.).

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Hribar 1, Petač 2, G. Hiti 2, za goste pa Ferris 3, Boyle 4, Bleau 1, Blake 2, Darling 1, Hager 1.

Igra ni zadovoljila maloštevilnih gledalcev, ki so pričakovali po dobri igri Kranjske gore proti moštvu Jesenic dobro igro tudi proti gostom, ki so imeli v svoji sredini nekaj kanadskih igralcev. Igralci Kranjske gore so mnogo grešili v podajah, pred svojim golom pa so slabo pokrivali nasprotno igralce, tako da so na lahek način v prvih dveh tretjinah prejeli deset golov. Srečanje je postalo enakovredno šele v zadnji tretjini, ko so imeli naši precej prilik za zmanjšanje rezultata, vendar svoje premoči niso znali izkoristiti.

nik

Tehnična komisija pričela z delom

Košarkarski klub Jesenice je v svojih pripravah na novo sezono predvsem upošteval nekatere predloge, ki so bili podani na letni konferenci kluba. UO, ki je sestavljen iz 11 članov, je sestavljivo opravil svojo nalogo, medtem ko je tehnična komisija bila premalo aktivna. To pa zaradi službene zadržanosti predsednika in pa zato, ker so bili v tehnični ko-

misiji samo trenerji ekip, ki pa se sej niso mogli udeležiti zaradi treningov. Prav zaradi tega je bil osnovni sklep, da je za uspešno delovanje kluba treba najprej formirati močno tehnično komisijo, ki bo sposobna voditi vsa moštva v novi sezoni. Zaradi dolgoletnega aktivnega igranja in poznavanja košarke je bil enoglasno izvoljen za predsednika tov. Teo Lipicer, za podpredsednika pa inž. Sašo Mandelj. Nadalje so v odboru tudi vsi trenerji, tako da razširjena tehnična komisija šteje 11 članov.

Na prvi seji je bilo največ govora o formiranju moške ekipe. Znano je, da je moška ekipa lansko leto prebolela občutno krizo in da je bilo ravno zaradi tega treba najti mlajše igralce. Nekateri mladinci so zaupanje trenerja že upravičili, tako da bo

letos moštvo sestavljeno iz štirih starejših igralcev, ki bodo nosili glavno breme in osmih mlajših, ki bodo prvič nastopili v I. slovenski ligi. Taka menjava generacije je prišla v pravem času, ker je bilo med tem potrjeno v Beogradu tudi osnivanje II. zvezne lige in bo zato kvaliteta v I. slovenski ligi slabša, ker bodo štiri najboljša slovenska moštva igrala v II. zvezni ligi. Prvi treningi pod vodstvom trenerja Rudija Pertota mnogo obetajo, igralci predvsem vadijo tehnične elemente, katerih mladi igralci še ne obvladajo. Bližnja spomladanska sezona se hitro približuje. Moštvo bo odigralo tudi nekaj prijateljskih tekem, ki bodo pokazale, koliko je sposobno moštvo in kakšni bodo rezultati menjave generacije.

nik

Misli

Težko je preoditi, kdaj je čisto, odkritosrčno in krepostno dejanje sad poštenosti in kdaj sad premetenosti.

Kar nam brani, da bi se prepustili eni sami grehoti, je to, da jih imamo več.

La Rochefoucauld

Zmagovalci med posamezniki na nedeljskih sankaskih tekmah — od leve proti desni: Peter Prevc, Marija Fabčič in Janez Smolej

Prvenstvo Železarne v sankanju

Izvršni odbor Sindikalne organizacije železarne Jesenice, je za nedeljo 21. t. m. razpisal prvenstvo železarne Jesenice v sankanju. Že prijave so pokazale, da bo udeležba številna, saj se je do petka 19. t. m. prijavilo 205 članic in članov kolektiva.

V lepem nedeljskem jutru se je v nedeljo podalo proti startu 133 udeležencev tega prvenstva. Tekmovalci so bili razdeljeni pri moških v dve starostni skupini, to je: moški nad 40 let in moški do 40 let. Tekmovanje je bilo posamežno in ekipno. Pri ženskah je vsaka ekipa štela po 3 tekmovalke, pri moških v obeh starostnih skupinah pa po 5 tekmovalcev, medtem ko je bilo število nastopajočih neomejeno.

Tekmovanje se je v izvedbi sankaskega kluba SD Jesenice odvijalo na dobro pripravljeno okrog 740 m dolgi, z 11 umetno prirejenimi zavoji, urejeni sankaski progi pri Savskih jamah, ki jo je ob podpori ostalih članov kluba pripravil naš sodelavec iz martinarne tov. Drago Dokl.

Tekmovanje posameznikov:

Prve so se spustile po poledeneli progi ženske. Skupno jih je nastopilo 9. V tej skupini je premočno zmagala Marija FABČIČ iz obrata HVŽ s časom 1.12,4 min., ki bi s tem časom v konkurenci moških do 40 let zasedla 16. mesto.

Naslednji so se spustili moški nad 40 let. Na startu jih je bilo zbranih 31. Med njimi, ki so hoteli poseči v to borbo so bili zbrani tudi

veterani Matevž Klemenc iz martinarne, Janez Krajnik in Miha Pogačnik iz strojnih delavnic, Anton Grosmajer iz livarne, Jurij Fenc iz zaščitne službe in Zdravko Šporn iz HVŽ. Zmagal je Peter PREVC iz obrata HVŽ s časom 1.04,6 min. S tem časom bi v skupini moških do 40 let zasedel drugo mesto.

Najštevilnejša in najmočnejša je bila udeležba v skupini moških do 40 let. Skupno jih je nastopilo 93. Favoritov je bilo dosti. Borba je bila tiha, toda zagrizena. Zmagovalec je bil določen, ko je s štartno številko 13 privozil skozi cilj Janez SMOLEJ iz modelne mizarne s časom 1.02,3 min. To je bil tudi njegov poslovilni nastop v tej skupini, ker bo prihodnjo sezono nastopil že v skupini moških nad 40 let.

REZULTATI:

Ženske:

1. Marija Fabčič — HVŽ, 1.12,4; 2. Milena Pirc — elektrodni, 1.26,9; 3. Zala Hočvar — RTA, 1.33,0; 4. Jožica Bakovnik — RTA, 1.33,5; 5. Fani Lavtežar — RTA, 1.36,4.

Moški nad 40 let:

1. Peter Prevc — HVŽ, 1.04,6; 2. Matevž Klemenc — martinarna, 1.10,1; 3. Vinko Razinger — Javornik II, 1.10,7; 4. Zvone Hutar — livarna, 1.11,1; 5. Anton Noč — gradbeno vzdrževanje, 1.14,6.

Moški do 40 let:

1. Janez Smolej — livarna, 1.02,3; 2. Tomaž Robič — HVŽ, 1.04,8; 3. Janez Robič — valjarna žice, 1.05,5; 4. Franci Razinger — str. vzdr-

V četrtek, 25. 1. ponoči je odpotovala v Innsbruck — Avstrija osemčlanska ekipa najboljših slovenskih sank-

Športna rekreacija

V nedeljo, dne 14. januarja, je imel kolektiv valjarne žice obratno tekmovalstvo v sankanju. Tekmovanja, ki je bilo v Javorniškem rovtu na progi, ki smo jo sami izbrali iz Javorjev do Noča, se je udeležilo 16 naših sodelavcev. Dolga je bila približno 2000 metrov. To je gozdna pot, ki jo domačini uporabljajo za vožnjo lesa. Rezultati niso bili najboljši, ker je bila proga premehka.

Prvo mesto je osvojil domačin Janez Klinar, ki nam je tudi priporočal ta kraj. Po tekmovalstvu je bila majhna zakuska in razglasitev rezultatov v planinskem domu Pristava, kjer so najboljši prejeli tudi praktična darila.

Razšli smo se z željo, da bi bilo takih tekmovalstev še več, saj se tako delovni človek najlažje sprosti in uživa v naravi.

JA

Za nagrado Avstrije

čev na tekmovalstvo za VELIKO NAGRADO AVSTRIJE. Tekmovanje bo na umetni sankaski progi Igls pri Innsbrucku, ki je bila zgrajena za olimpijske igre 1964. Od jeseniških tekmovalcev sodelujejo v tej ekipi člani Julij Ulčar, Maks Klinar in Jani Horvat. Poleg navedenih tekmovalcev so v ekipi še štirje tekmovalci iz Bohinja: Jaka Rozman, Ciril Rozman, Janez Medja in Viki Mencinger ter Janez Zupan iz Begunj.

Ker bodo na tej prireditvi nastopile skoro vse reprezentance, ki bodo sodelovale na olimpijskih igrah 1968 v Grenoble, bo nastop naših tekmovalcev zelo zanimiv za merilo kvalitete sankaskega športa pri nas, kajti že nekaj let nazaj se nismo udeležili nobenega svetovnega prvenstva, niti sodelovali na olimpijskih igrah 1964. leta v Innsbrucku, kjer je bilo sankanje prvič uvedeno kot olimpijska disciplina.

JJ

Mednarodne sankaske tekme v Bohinju

V Bohinju so marljivi sankaski organizirali v soboto, 10. januarja 1968 že četrto srečanje sankascev za pokal TURIZMA IN GOSTINSTVA, v nedeljo, 21. 1. pa devetico za pokal Bohinja. Tekmovanje je bilo posamežno in ekipno z mednarodno udeležbo ob nastopu tekmovalcev iz Feld am See iz Avstrije.

Uspeh jeseniških tekmovalcev je bil na obeh tekmovalstvih v tekmovalstvu posameznikov zadovoljiv, medtem ko v ekipnem tekmovalstvu Jeseničani niso imeli večje sreče.

Tekmovanje je potekalo na skrajšani umetni sankaski progi Belvedere, ki je bila v soboto nekoliko premehka, v nedeljo pa v odličnem stanju. Tekmovalci so oba dneva opravili po dve vožnji.

POKAL TURIZMA IN GOSTINSTVA 20. 1. 1968

Nastopilo je 57 tekmovalcev. Zaradi mehke proge je bilo več padcev, tako da je od jeseniške ekipe odstopilo pet tekmovalcev. Maks Klinar pa si je toliko poškodoval nogo, da ni mogel več računati na nedeljski nastop.

V tekmovalstvu posameznikov je jeseniški tekmovalec Julij ULČAR zasedel drugo mesto pri članih, Jože DIVJAK pa tretje mesto pri mladincih. V ekipnem delu tekmovalstva za moške je jese-

niška ekipa zasedla drugo mesto, medtem ko ženska ekipa ni nastopila.

POKAL BOHINJA, 21. 1. 1968

Udeležba na tem tekmovalstvu je bila številnejša. Nastopilo je 75 tekmovalcev, v tekmovalstvu posameznikov za ekipno tekmovalstvo pa je bilo prijavljenih devet ekip. Zaradi hladnejšega vremena je bila proga v odličnem stanju. Od jeseniških tekmovalcev ni nastopil samo Maks Klinar. Uvrstitev jeseniških sankascev v tekmovalstvu posameznikov je bila pri članih in mladincih nadvse zadovoljiva, saj je pri članih Ivana DEMŠAR zasedla prvo mesto, Nataša BREJC pa drugo. Isti uspeh so ponovili tudi mladinci, kjer je Jože DIVJAK zasedel prvo mesto, Brane ČARMAN pa drugo. Pri članih so bili najboljši tekmovalci iz Begunj in Bohinja, tako da je Jeseničan Julij ULČAR zasedel šele osmo mesto, Jože REZEK pa je bil deveti. Pri mladincih je bila najboljša Jeseničanka Darja SMOLEJ, ki je zasedla tretje mesto.

V ekipnem delu tekmovalstva tehnični vodja jeseniškega sankaskega kluba ni imel srečne roke pri sestavi ekip. Kljub odličnemu plasmaju nekaterih tekmovalcev je bila naša prva ekipa šele na petem mestu.

JJ

Jeseniški alpinisti - železarji na triglavskem smuku

Člani jeseniškega AO Razinger, Novak, Zakrajšek in Fenz ter trije starejši vodniki so se v dneh 12., 13. in 14. januarja napotili v Krmo in dalje navzgor. V globokem snegu so hodili deset ur do pastirske bajte v Zgornji Krmi. Hud mraz in veter sta spremljala njihovo naporno pot.

Prenočili so na višini 1.720 metrov v pastirski koči. Tu pri nadaljnjem vzponu do pod Rži na višino 2.400 m so pridno garali v globokem snegu celih pet ur. Triglavski smuk je med alpinisti cenjen

kot maratonska tura in je znan po svojem zelo lepem spustu v dolino Krme. Snega je tudi letos že dovolj za lepo smuko, ki je sedaj kar ugodna od Apnenice navzdol. Iznad Apnenice (2.000 m) je teren močno izpihan od viharjev, toda ima še vedno odlično zasnežene prehode. Mladi pripravniki so bili z opravljenim turo v težavnih okoliščinah zelo zadovoljni, nekateri med njimi so izbrali to turo kot poslovilno pred odhodom na odsluženje vojaške dolžnosti.

-NIK.

Olimpijca Bavče in Mlinar v borbi za prvo mesto v štafeti na slovenskem prvenstvu v klasičnih disciplinah v Dolu pri Ljubljani. Žal je Mlinar tik pred ciljem zaradi nedisciplin gledalcev nesrečno padel in zaradi tega moral prepustiti ekipno zmago ekipi Fužinarja iz Raven

23. republiško prvenstvo v smučarskih tekih

Prireditelj SZS je TVD Partizan Dol zaupala organizacijo slovenskega prvenstva v klasičnih disciplinah, ki prav letos praznujejo 30-letnico smučanja v Dolu. Slovensko prvenstvo so pričeli skakalci na 40-metrski skakalnici za klasično kombinacijo v konkurenci mlajših, starejših mladincev in članov. Prvo uvrščeni v skokih pri mlajših mladincih Franc Paganel, Triglav, pri starejših mladincih Janez Gorjanc, Triglav, pri članih Jože Dolžan, JLA, so precej izstopali po kvalitativnih skokih, toda zanimivo, niti eden od prvoplasiranih pri skokih se v klasični kombinaciji ni uvrstil na prvo mesto, ker so v teku precej zaostali. V klasični kombinaciji so zmagali: — pri mlajših mladincih Jože Rožič, Jesenice, pri starejših mladincih Bogdan Slovnik, JLA in pri članih Jaka Reš, Partizan Gorje.

Slovensko prvenstvo se je nadaljevalo v soboto v solo tekih in konkurenci članov, članic, starejših mladincev, mlajših mladincev in mladink. Na 3-km progo so šle prve mladinke, prijavilo se jih je 17, zmagala pa je Podlipnikova iz Bohinja s časom 17.10, druga je bila presenetljivo Pogacarjeva iz Gorij, tretja pa Klemenčeva iz Zirovnice, ki se počasi vrača v formo. Drugi so startali mlajši mladinci na 5 km progi v močni konkurenci 69 mladih tekačev. Zmagal je favorit Mato Simnic iz Gorij pred Mohoričem iz Kranja, ki je bil samo 3 sekunde za prvim. Za njimi so šle na 5 km dolgo progo štiri članice. Zmagala je Repinčeva iz Bohinja, ki je ta čas najboljša članica, saj Pšenciceva ni nastopila, ki je trenutno v veliki krizi.

Starejši mladinci so startali na 10 km dolgi progi, zmagal je Kalan iz Gorij brez večjih težav pred Slovnikom, JLA in Zupanom iz Gorij. V konkurenci članov se je starterju prijavilo 33 tekačev, ki so tekli progo, dolgo 15 km. Zmagovalca bi lahko iskali le med tremi olimpijci Bavče-

tom, Mlinarjem in Kerštajnom, toda ker je bila proga preveč mehka, sta se vmes vrnila tudi Dretnik in Krpač. Pri osmih kilometrih je vodil Mlinar za 10 sekund pred Bovčeto, toda Bavče je prav v finišu mojster in tudi to pot nadoknadil razliko 10 sekund in zmagal pred Mlinarjem za 50 sekund. Letega pa je prehitel tudi Dretnik iz Raven. Olimpijci so tekli še enkrat progo 15

kilometrov, kjer pa sta se Mlinar in Kerštajn oddolžila Bavčetu in ga potisnila na tretje mesto. Slovensko prvenstvo v smučarskih tekih in klasični kombinaciji so prizadevni organizatorji končali s tekmovanjem štafet. Vseskozi so gledalci, predvsem domačini, prisostvovali orgorčnim borbam za prva mesta. Favoriti so si prva mesta že kmalu po prvih pre-

(nadaljevanje na zadnji str.)

Vso pozornost mladim planincem

V soboto, 20. januarja, je bil v dvorani osnovne šole na Koroški Beli občni zbor Planinskega društva Javornik — Koroška Bela. Poleg članov, ki so občni zbor množično obiskali, so bili prisotni tudi številni gostje, med njimi podpredsednik PZS tov. Bučar, predsednik meddržavnega odbora za Gorenjsko tov. Klotjčnik, zastopniki skoraj vseh Planinskih društev z našega področja ter društva in organizacij Javornika in Koroške Bele.

Iz poročil in pozneje iz razprave je bilo razvidno, da je društvo v precejšnji meri preusmerilo svojo dejavnost oz. je vodstvo večjo pozornost posvečalo mladim planincem, ki so zelo aktivni.

Planinsko društvo na Javorniku je v minulih letih svojo dejavnost zelo razširilo. Danes oskrbuje kar štiri postojanke. Z obiskom gostov v postojankah so bili zadovoljni in tudi s prometom, saj so kar tri postojanke imele pozitivno bilanco in le v planinskem domu na Pristavi v Javorniških rovtih ni bilo tako.

Iz poročil predsednika in gospodarja je bil razviden tudi načrt Planinskega društva za tekoče leto. V načrtu nimajo večjih investicijskih del, nameravajo pa opraviti manjša dela z namenom, da bi omogočili kar najbolj ugodno bivanje gostov v njihovih postojankah.

Javno so pohvalili in izro-

čili priznanje tov. Končeviču in Smolejevi, ki oskrbujejo Staničevo kočjo v triglavskem pogorju. Lani je planinsko društvo prevzelo v oskrbovanje tudi Prešernovo kočjo na Stolu. V tej postojanki je vedno dovolj gostov, med njimi tudi precej planincev iz sosednje Avstrije. Na občnem zboru so poudarili, da je velikega pomena odločitev, da se odpre na odročju Karavank prehod za planince, ki velja od sončnega vzhoda do zahoda. Področje je omejeno med Stolom in Medjim dolom.

Mladinski odsek je lani organiziral večje število izletov v naravo ter predavanja, ki pa niso bila najbolje obiskana. Podobne akcije ima mladinski odsek PD Javornik v načrtu letos in med njimi tudi večdnevno bivanje za mlade planince — smučarje v dolini Krme, kjer ima društvo svojo postojanko. Zanimanje mladih za delo v planinskem društvu vedno bolj narašča in zato tudi predvidevajo, da bodo v prihodnje lahko vključili v mladinski odsek še več mladih ljubiteljev gora in planin.

Ob koncu občnega zbora so izvolili še nov upravni in nadzorni odbor, v katerem je precej mladih članov planinskega društva. Za novega predsednika je bil izvoljen Alojz Gajšek s Koroške Bele.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

27. in 28. januarja francoski barvni CS film CHERBOURSKI DEŽNIKI, ob 17. in 19. uri.

29. januarja nemški barvni film PRI ČRNEM KONJIC-KU, ob 17. in 19. uri.

30. in 31. januarja francoski barvni CS film TOPLI PLEN, ob 17. in 19. uri.

1. februarja ameriški barvni CS film OKO ZA OKO, ob 17. in 19. uri.

2. februarja grški film STRAH, ob 17. in 19. uri.

3. februarja ameriški barvni CS film SAN FERNANDO, ob 17. in 19. uri.

KINO PLAVZ

27. in 28. januarja francoski barvni CS film TOPLI PLEN, ob 18. in 20. uri.

29. in 30. januarja francoski barvni CS film CHERBOURSKI DEŽNIKI, ob 18. in 20. uri.

31. januarja ameriški barvni CS film OKO ZA OKO, ob 18. in 20. uri.

1. in 2. februarja angleški film IGRA JE KONČANA, ob 18. in 20. uri.

3. februarja ameriški barvni film MARNI, ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

27. januarja italijanski film FIKSNA IDEJA

28. januarja angleški barvni film SAMO NAPREJ, COWBOY.

1. februarja francoski barvni CS film CHERBOURSKI DEŽNIKI.

3. februarja angleški film IGRA JE KONČANA.

KINO KRANJSKA GORA

27. januarja nemški barvni CS film SINOVI VELIKEGA MEDVEDA.

28. januarja angleški film IGRA JE KONČANA.

30. januarja nemški barvni film PRI ČRNEM KONJIC-KU.

1. februarja francoski barvni CS film TOPLI PLEN.

2. in 3. februarja francoski barvni CS film CHERBOURSKI DEŽNIKI.

ZAHVALA

Kolektivu modelne mizarne v delovni enoti livarna se iskreno zahvaljujem za dragoceno darilo, ki sem ga prejel ob moji upokojitvi. Svojim dolgoletnim sodelavcem želim v prihodnje veliko delovnih uspehov.

Ivan Balantič

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne žice se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla v mojem dolgotrajnem bolovanju.

Asim Končič

KINO ZIROVNICA

28. januarja nemški barvni CS film SINOVI VELIKEGA MEDVEDA.

Gledališče

V PETEK, 26. januarja

ob 19. uri: W. Shakespeare HAMLET — Tragedija v petih dejanjih — Za abonma PETEK in IZVEN.

V SOBOTO, 27. januarja

ob 16. uri: Zbor delavcev iz Bosanske Gradiške, zaposlenih v železarni. Zborovanju sledi kulturni program.

V NEDELJO, 28. januarja

ob 15. uri: W. Shakespeare HAMLET. Tragedija v petih dejanjih — IZVEN.

Cenjene obiskovalce gledališča opozarjamo na prvo popoldansko predstavo Shakespearevega HAMLETA.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru gradbenega vzdrževanja se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Alojz Gregori tesarna

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarne se najlepše zahvaljujem za iskreno pozornost in prejeto darilo

Jelka Božič

ZAHVALA

Sind. odboru strojno vzdrževanje — žerjavni oddelk se najlepše zahvaljujem za pozornost in za darilo ob novoletnih praznikih, kakor tudi za čestitke in želje, da bi čimprej ozdravel. Prav tako želim čim več delovnih uspehov celotnemu kolektivu železarne.

Feliks Stefanciosa zdravilišče Golnik

ZAHVALA

Ob težki in mnogo prerani izgubi dragega moža in očeta

MIHAELA ERJAVCA

se najlepše zahvaljujem vsem, ki so mi ob težki izgubi kakorkoli pomagali, darovali vence, cvetje in ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom in kolektivu elektro delavnice.

Žalujoca žena Kristina in sinovi z družinami

Slalom in veleslalom na Črnem vrhu

V soboto, 20. in nedeljo, 21. t. m. je priredilo jeseniško smučarsko društvo medklubski slalom in veleslalom na Črnem vrhu. Tehnično osebje

za sobotni veleslalom v postavi: Franci Koblar, Jože Klinar, Janko Pirc, Mirko Benedičič, Maks Medja, Franci Pristov in Ožbi Vister je

Pokali, ki so jih prejeli naši taborniki za dosežene uspehe na Šar planini

Zmagoslavje jeseniških tabornikov na Šar planini

Zveza tabornikov iz Makedonije je organizirala 17. in 18. t. m. na Šar planini v Ma-

23. republiško prvenstvo

(nadaljevanje s 15. strani)

dajah zagotovili, le pri članskih štafetah ni bilo ugotoviti zmagovalca prav do 10 metrov pred ciljem. Ko je nedisciplinirana gledalka hotela videti veliko borbo preveč od blizu, se je Mlinar, ko je prehiteval Bavčeta, zadela ob njo in nesrečno padel. S tem je smučarsko društvo Jesenice prikrajšala za morebitno prvo mesto. Organizatorji so zaključili prireditve v Dolu, zmagovalcem izročili kolajne, ki so jih prejeli iz rok miss Slovenije Saše Zajčeve ter jih nagradili tudi s praktičnimi nagradami.

REZULTATI ŠTAFETE:

Mlajši mladinci: 1. Triglav; starejši mladinci: Gorje; članice: 1. Bohinj; člani: 1. Fužinar, 2. Jesenice.

- ic

V Makedoniji so bili slovenski taborniki zelo prisrčno sprejeti. Ob koncu tekmovanja smo si iskreno zaželeli nasvidenje.

Božo

pripravilo tekmovalcem lepo presenečenje z izvrstno pripravljeno tekmovalno progo, ki je nudila tekmovalcem popolnoma enake pogoje. Zato gre tej maloštevilni tehnični ekipi vse priznanje.

Skozi cilj na čez 1.200 m dolgi progi z okrog 300 m višinske razlike je prispelo 72 tekmovalcev. Udeležba je bila torej zadovoljiva, kljub temu, da mnogi klubi niso poslali svojih tekmovalcev, čeprav se Jesenice redno udeležujejo njihovih tekem.

Dober sneg in lepo vreme je tudi pripomoglo k lepi prireditvi.

REZULTATI: 1. Peter LAKOTA, Jesenice, 1.05,5, 2. Andrej SOKLIČ, Tržič, 1.07,0, 3. Marko ŽIDAN, (Jes.) 1.08,5, 4. Janez SMITEK, Jesenice, 1.09,6, 5. Lovro MARKEŽ, Jesenice, 1.09,8.

V nedeljo je bil medklubski slalom. Prvo progo je postavil Jože Klinar, imela je 56 vrtic, 400 m dolžine in 140 m višinske razlike. Drugo progo je postavil Tržičan Janko Krmelj, imela je 46 vrtic, 350 m dolžine in 120 m višinske razlike.

Startalo je 71 tekmovalcev, borba pa je potekala med Lakoto in Jakopičem, ki v veleslalomu ni startal. Lakota je imel v drugem teku smolo s padcem in je moral odstopiti. Mladi olimpijec Blaž Jakopič je navdušil prisotne z izredno dovršenim kr-

NAJDENA OČALA

Izgubljena očala s črnim okvirjem, najdena za Delavskim domom, lastnik dobi na našem uredništvu.

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarne se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla v času bolezni.

Marina Kostić
elektrodni oddelek

marjenjem. Obe stezi sta bili skoraj ledeno trdi, zato je klonilo mnogo tekmovalcev.

REZULTATI: 1. Blaž JAKOPIČ, Jesenice, 83,9, 2. Branko KLEMENCIC, Tržič, 91,3, 3. Marko ŽMITEK, Jesenice, 92,4, 4. Milan MAROLT, Jesenice, 94,0.

Z redkimi izjemami so se borili tekmovalci Jesenic zelo srčno in jim je treba dati priznanje. Vsem kritikom, ki nestrpno čakajo, da bodo vsi naši tekmovalci vedno in povsod vsi prvi, moramo povedati, da traja mnogo let sistematičnega dela, preden se vzgoji solidna ekipa. Lahko smo zadovoljni, da je med prvimi desetimi vedno večina Jeseničanov.

Pri članicah je v veleslalomu zmagala Olga VILMAN, Jesenice, 1.39,8, 2. Heda BEVC, Trbovlje, 1.47,3, 3. Milica SMOLEJ, 2. 16,0.

Pri mladincih je v veleslalomu zmagal Drago LEBEN, Kranj, 1.16,0, 2. Branko ALEŠ (Jes.) 1.16,7, 3. Cene STRAVS, Jesenice, 1.17,6.

V slalomu so bile vse tri članice diskvalificirane. Pri mladincih je v slalomu ponovil zmago Drago LEBEN, Kranj, v času 110,4, od jeseniških mladincev se ni nihče plasiral. Favoriti so imeli smolo in so padli ali zgrešili vratica.

Obe prireditvi sta lepo uspeli v zadovoljstvo vseh.

-11

200 učencev osnovnih šol na smučeh

Občinska zveza DPM Jesenice je skupaj s TVD Partizan Blejska Dobrava ter Občinsko zvezo za šport in telesno kulturo organizirala v nedeljo, 21. januarja športni dan za vse učence osnovnih šol občine Jesenice.

V lepem vremenu se je zbralo več kot 200 tekmovalcev, ki so tekmovali v sankanju, teku in v veleslalomu.

REZULTATI:

Sankanje — pionirji: 1.—2. Jože Rampre, Mojstrana, 0,52,0, 1.—2. Branko Žanski, Mojstrana, 0,52,0, 3. Zimir Pašič, Koroška Bela, 0,52,1.

Pionirke: 1. Angela Medved, 0,38,9, 2. Silva Kužnik, 0,41,2, 3. Darja Gregorčič, 0,43,0 (vse šola Prežihov Voranc).

Teki — starejši pionirji: 1. Srečko Trpin, šola Prežihov Voranc, 2,54,2, 2. Peter Cuznar, Kranjska gora, 3,08,6, 3. Ludvik Zupančič, Zirovnica, 3,21,9.

Mlajši pionirji: 1. Miha Rožič, Kranjska gora, 3,06,8, 2. Ljubo Nemeček, Mojstrana, 3,08,0, 3. Žarko Grilc, šola Tone Cufar, 5,22,9.

Starejše pionirke: 1. Margita Picelj, Kranjska gora, 3,18,9, 2. Mojca Koselj, Zirovnica, 3,46,0.

Mlajše pionirke: 1. Olga Rožič, Kranjska gora, 3,10,9, 2. Zlatka Kovač, šola Tone Cufar, 5,15,2.

Veleslalom — starejši pionirji: 1. Božo Černe, šola Tone Cufar, 0,32,0, 2. Janko Košir, Kranjska gora, 0,32,2, 3. Tomaž Bernik, Kranjska gora, 0,32,9.

Mlajši pionirji: 1. Marjan Debevc, Kranjska gora, 0,28,9, 2. Janez Bohinc, Zirovnica, 0,29,5, 3. Miran Sluga, Kranjska gora, 0,30,2.

Starejše picirke: 1. Jelka Pečar, Kranjska gora, 0,38,2, 2. Breda Krušič, šola Prežihov Voranc, 0,39,4, 3. Andreja Prevc, šola Prežihov Voranc, 0,40,0.

Mlajše pionirke: 1. Jožica Košir, Kranjska gora, 0,29,2, 2. Slavica Kerec, šola Prežihov Voranc, 0,32,0, 3. Mojca Legat, Zirovnica, 0,50,6.

S. F.

Dopisujte v Železarja!

naročite GLAS

Naročnina po stari ceni

dve veliki žrebanji

GLASILO SZDL ZA GORENJSKO

KRANJ, TRG REVOLUCIJE 1

12 N DIN ZA POL LETA, TUJINA 20 N DIN
24 N DIN ZA CELO LETO, TUJINA 40 N DIN

ZA VSE NAROČNIKE V MAJU IN SEPTEMBRU,
LE DA STE PORAVNALI POLLETNO NAROČNINO.
ČAKA VAS PRESENEČENJE!

berite GLAS